

REVISION AF MARGARINELOVGIVNINGEN

ex. 2

*Betænkning
afgivet af det af landbrugsministeren
den 10. januar 1979 nedsatte udvalg*

BETÆNKNING NR. 971

KØBENHAVN 1983

ISBN 87 - 503 - 4447 -1

EF DIREKTORATET
Frederiksberggade 18
1360 København K

Kapitel 1.	Udvalgets nedsættelse, kommisso- rium og sammensætning	5
Kapitel 2.	Udvalgets arbejde	8
Kapitel 3.	Spørgsmål der har været genstand for særlig overvejelse i udvalget	11
	1. Blandede smøreprodukter	11
	2. Fastsættelse af en grænse for mælkefedt i margarine	13
	3. Skal loven foruden hjemmemarke- det også omfatte eksport	14
	4. Skal betegnelsen "diætmarginer" opretholdes	15
	5. Skal forbudet mod margarineost opretholdes	16
	6. Skal margarinekontrol dækkes af en særlig afgift	17
	7. Mærkningsbestemmelser der sikrer en klar adskillelse mellem smør, margarine og andre fedtholdige levnedsmidler	18
	8. Skal der stilles krav om opbeva- ring og transport af margarine under køling	19
Kapitel 4.	Udvalgets indstilling	20
Bilag 1	Udkast til lov om margarine	
Bilag 2	Udkast til bekendtgørelse om marga- rine	
Bilag 3	Udkast til bekendtgørelse om marga- rinefabrikker	
Bilag 4	Olier til margarineindustrien	
Bilag 5	Skrivelse af 10. maj 1983 fra Dansk Sojakagefabrik ApS angående korrek- tion til redegørelsen "Olier til margarineindustrien."	

B E T Æ N K N I N G

afgivet af det af landbrugsministeren
den 10. januar 1979 nedsatte udvalg ved-
rørende revision af margarinelovgivningen

KAPITEL 1.

UDVALGETS NEDSÆTTELSE, KOMMISSORIUM OG SAMMENSETNING.

Af udvalgets kommissorium fremgår, at der efter for-
handling med de interesserede institutioner og organi-
sationer den 10. januar 1979 af landbrugsministeriet
blev nedsat et udvalg med den opgave at gennemgå den
gældende margarinelovgivning og de i medfør heraf gæl-
dende bekendtgørelser og vurdere om forudsætningen for
disse bestemmelser særlige indhold måtte være således
ændret, at der skønnes, at være behov for en revision
af bestemmelserne og i bekræftende fald at fremkomme
med forslag til de ændringer, som udvalget måtte finde
ønskelige.

Udvalget fik følgende sammensætning:

Kontorchef J. Madelung, landbrugsministeriet, formand
Veterinærinspektør E. Malling Olsen, veterinærdirekto-
ratet

Kontorchef N.E. Michaelsen, Statskontrollen med Mejeri-
produkter og Æg m.m.

Afdelingsleder P. Rønkilde Poulsen, Statens Forsøgsme-
jeri

Kontorchef Peter Vammen, Danske Komsummælkmejeriers Fællesrepræsentation og Iscremeindustriens Sammenslutning. Kontorchef Peter Vammen afløstes pr. 7. maj 1980 af fuldmægtig J. Maltha Rasmussen, Iscremeindustriens Sammenslutning.

Direktør S. Ammitzbøll Rasmussen, De danske mejeriers fællesorganisation

Direktør Poul Møller og advokat Mogens Hess-Petersen, Margarine-Industriens Fælles-Udvalg (MIFU)

Kontorchef J. Reeckmann, Industrirådet

Direktør Erik Christensen, Margarinefabrikken ALFA A/S. Direktør Erik Christensen, er pr. 1. maj 1979 afløst af cand.pharm. H. Seedorff Møller

Dyrlæge Anton Petersen, Landbrugsrådet

Civilingeniør Erik Askøe, Statens levnedsmiddelinstitut

Konsulent Margit Simonsen Riis, Forbrugerrådet

Akademiingeniør Kirsten B. Stær, Statens Husholdningsråd. Akademiingeniør Kirsten B. Stær afløstes pr. 7. maj 1980 af civilingeniør Finn Gaarden Jensen

Udvalget har haft følgende sekretærer:

Fuldmægtig Pernille Bock, landbrugsministeriet

Fuldmægtig B. Steffensen, landbrugsministeriet

Fuldmægtig Anne Østergaard, landbrugsministeriet.

Fuldmægtig Eva Smelnicke, landbrugsministeriet.

På det første møde i udvalget, der blev afholdt den 20. februar 1979, blev det i forbindelse med drøftelser af udvalgsarbejdets tilrettelæggelse diskuteret, om man skulle nøjes med en begrænset revision af den nuværende lovgivning på de nødvendige punkter, eller om man skulle foretage en total revision. Der var i udvalget overvejende majoritet for en total revision af margarinelovgivningen.

fjer blev på mødet nedsat en arbejdsgruppe bestående af: Kontorchef N. E. Michaelsen, Statskontrollen med mejeriprodukter og æg m.m.

Civilingeniør Erik Askøe, Statens levnedsmiddelinstitut
Overingeniør Leif Bandholm, FDB's Fabrikker
(medlem af MIFU's tekniske udvalg)

Advokat Mogens Hess-Petersen (MIFU's sekretær)

Direktør Erik Christensen (indtil 1. maj 1979)

Margarinefabrikken Alfa A/S.

Cand.pharm. H. Seedorff Møller, Margarinefabrikken
Alfa A/S.

Civilingeniør Anne Busk Jensen, Industrirådet.

Direktør Poul Møller, FDB's Fabrikker (MIFU's for-
mand), Direktør Bent Petersen, Solofabrikken, Sønder-
borg og Direktør O. Alsøe, Statskontrollen med Mejeri-
produkter og Æg m.m. har lejlighedsvis deltaget i
arbejdsgruppemøderne.

Arbejdsgruppen har under sit arbejde været i nær kon-
takt med direktør K. Brix og civilingeniør Steen B.
Halkier, Fabrikken Credin, Palsgaard og derigennem med
Foreningen af Producenter af Bagehjælpemidler og Er-
mol, Unima. Advokat Mogens Hess-Petersen har fungeret
som gruppens sekretær.

Hovedsynspunktet for arbejdet har været, at retningsli-
nier er søgt udformet i udvalget og formuleringer i
arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppen har udarbejdet udkast til lov om marga-
rine m.v., udkast til bekendtgørelse om margarine m.v.
samt udkast til bekendtgørelse om margarinefabrikker
m.m.

Der har været afholdt seksten møder i udvalget. Udval-
gets arbejde er afsluttet med udarbejdelse af endeligt
udkast til lov om margarine m.m. samt de to be-
kendtgørelsesudkast udstedt i medfør heraf. Materi-
alet er bilag til nærværende betænkning.

KAPITEL 2

UDVALGETS ARBEJDE.

Udvalgsarbejdet har været koncentreret om en række generelle og specielle spørgsmål.

Således har kvaliteten af de af olieindustrien leverede margarineråstoffer været drøftet.

Foranlediget heraf har Dansk Soyakagefabrik A/S fremsendt en redegørelse af 9. april 1979 fra oliefabrikkerne vedrørende produktions- og kvalitetsforholdene for margarineolier.

I forbindelse med drøftelser i udvalget om afgrænsning af begrebet "spiselige olier og/eller fedtstoffer" således at blandt andet destruktionsfedt udelukkes som råstofkilde - har Erik Askøe, Statens levnedsmiddelinstitut, foreslået at bruge definitionen på "edible fats and oils" fra forslag til Codex Alimentarius-standard for minarine. Der var enighed herom i udvalget, hvilket fremgår af bemærkningerne til lovens § 1.

Det har endvidere været drøftet, i hvilket omfang der skulle stilles krav om maksimalt vandindhold i margarinerne.

I den gældende margarinelov fastsættes det, at margarinens vandindhold ikke må overstige 16%. En tilsvarende regel gælder for smør. I udkastet til ny margarinelov er denne bestemmelse ikke medtaget, men bestemmelsen er i stedet medtaget i bekendtgørelsesudkastet.

Fra margarineindustriens repræsentanters side er man imod en sådan begrænsning. Som en begrundelse herfor anføres det: "at margarinens energi-indhold og nærings-

værdi er entydigt fastlagt ved de øvrige krav til produktet. Opfylder margarinen disse fordringer, herunder navnlig kravet om et fedtindhold på mindst 80%, modtager forbrugeren med hensyn til energi og næringsværdi nøjagtigt den vare han venter at få. Det er overflødigt herudover at opstille et krav om max. vandindhold. Vil man alligevel gøre det, er det skadeligt at sætte procenten så lavt som 16. De mellem mindste fedtindhold 80% og største vandindhold 16% liggende 4% er beregnet til salt, vitaminer og tilsætningsstoffer. Disse ingredienser kan imidlertid ikke udfylde mellemrummet, hvorfor margarinen fedtindhold i reglen ligger på 82-83%. Forbrugerne får således mere fedtstof i deres margarine, end de forventer - og dette i en tid, hvor alle ernæringseksperter anbefaler en nedsættelse af fedtforbruget. Det ikkeventede og ikke-ønskede ekstra fedtindhold påfører forbrugerne en merudgift, og derudover fordyres margarinen ved udgifterne til kontrollen med overholdelsen af kravet om max. vandindhold. Denne argumentation gælder ligeså vel for smør som for margarine. Kravet om max. vandindhold kan muligvis ikke for tiden fjernes fra smørlovgivningen - men dette bør ikke bruges som argument for at opretholde en forældet regel inden for margarinelovens område. I Sverige og Tyskland kendes kravet ikke hverken for margarine eller smør, uden at svensk og tysk margarine og smør af denne grund er ringere end dansk".

Fra Statens Levnedsmiddelinstituts repræsentants side er det gjort gældende, at et variabelt fedtindhold på over 80 vægt-% ikke er i overensstemmelse med de ernæringsmæssige bestræbelser for, at forbrugeren skal indtage mindre fedtstof. Statens Husholdningsråds repræsentant støtter dette synspunkt.

Repræsentanterne for Landbrugsrådet, De danske mejeriers Fællesorganisation, Statens Forsøgsmejeri og Statskontrollen med mejeriprodukter og æg m.m. mener, at

der bør være et krav om maksimalt 16% vand, som for smør.

Som en begrundelse for sit standpunkt anfører repræsentanten for De danske mejeriers Fællesorganisation at: "det konkurrencehensyn, der er taget til mejeriindustrien gennem de bestemmelser, der er fastsat i den gældende margarinelov, fortsat bør sikres gennem lovgivning. Maksimeringen af vandindholdet i smør til 16% hænger sammen med dels at lovgivningen i de fleste smørimporterende lande fastsætter en sådan grænse, og dels at der under FAO/WHO er vedtaget en international smørstandard, hvorefter vandindholdet i smør begrænses til 16%. Baggrunden herfor er at sikre forbrugerne en standard, som er ens overalt, og en meget stor part af de lande, som deltager i standardiseringsarbejdet, har indført bestemmelserne i deres lovgivning. En tilsvarende 'bestemmelse for vandindhold i margarine er i øvrigt anbefalet af Codex Alimentarius. Problematikken vedrørende det variable fedtindhold som følge af maksimeringer af vandindholdet gælder ens for smør og margarine, hvorfor de prismæssige konsekvenser principielt også er ens for de to produkter".

Repræsentanten for Statens Husholdningsråd gav udtryk for et ønske om, at der fremover sker deklarerung af vandindholdet i minarine, eftersom vandindholdet er en karaktergivende bestanddel og udgør en væsentlig del af produktet. Repræsentanten for Forbrugerrådet er enig i dette synspunkt.

Det udarbejdede udkast til bekendtgørelse om margarinefabrikker m.m. fastsætter krav til indretning, drift, hygiejne og personalets sundhedstilstand på samme måde som der for mejerier gælder en særlig bekendtgørelse for disse.

Repræsentanterne for margarinefabrikken Alfa, M.I.F.U. og Industrirådet mener, at de forhold, der tænkes reguleret i udkastet til bekendtgørelse om margarinefabrikker m.m., for en del er dækket af anden lovgivning nemlig miljølovens bestemmelser om virksomhedsgodkendelse, bygningsreglementet af 1977 og arbejdstilsynets publikation nr. 25 om projektering af erhvervsbyggeri. Man mener derfor, at bekendtgørelsen om margarinefabrikker vil medføre dobbelt kontrol.

Det krav om tilsætning af røbestof til margarine, der hidtil har været gældende, er ikke taget med i det nye lovforslag. Begrundelsen herfor er, at tilsætning af røbestof til margarine ikke forhindrer smørforfalskning og alene er med til at påføre industrien, det offentlige og i sidste ende forbrugerne store udgifter. Metoden er forældet og der findes i dag analysemetoder, der med langt større sikkerhed kan afsløre eventuel tilstedeværelse af margarine i mejeriprodukter.

KAPITEL 3.

PRINCIPIELLE SPØRGSMÅL

En række principielle spørgsmål, hvorom der i udvalget vedblivende er konstateret uenighed, har på udvalgets foranledning været genstand for overvejelse i ministeriet.

Det drejer sig om følgende forhold:

1. Blandede smøreprodukter.

I den nuværende mejeriproduktlovs § 7 indeholdes hjemmel til at legalisere markedsføring af blandingsprodukter, for så vidt disse kan anses for mejeriprodukter.

Der er i udvalget principiel uenighed om, hvorvidt der i den reviderede margarinelovgivning skal findes hjemmel til eventuel kommende markedsføring af margarine m.v. indeholdende både mælkefedt og vegetabilsk fedt. Repræsentanterne for Margarineindustrien, Industrirådet, Statens Levnedsmiddelinstitut og Forbrugerrådet ønsker en sådan hjemmel, idet industrien ikke bør afskæres fra muligheden for at kunne fremstille blanding produkter, såfremt noget sådant legaliseres på mejeriområdet. Der er ikke i øjeblikket noget ønske om at fremstille blanding produkter, men man ønsker ikke fremover at blokere muligheden herfor.

De danske mejeriers Fællesorganisations og Landbrugsrådets repræsentanter modsætter sig, at der åbnes mulighed for at blande mælkefedt og vegetabilsk fedt ud over det, margarineloven allerede tillader. Markedet for fedtstoffer er mættet på en sådan måde, at markedsføring af sådanne blanding produkter - der næppe reelt kan karakteriseres som led i en produktudvikling alene får den konsekvens, at afsætningen af de nu kendte produkter reduceres i samme omfang som eventuelle nye produkter afsættes uden sikkerhed for, at ernæringsforhold og samfundsøkonomi herved påvirkes i positiv retning - tværtimod.

Statens Husholdningsråd har principielt modsat sig markedsføring af blanding produkter af margarine og smør uanset deklarationspligt, fordi rådet har den opfattelse, at blanding produkter af smør og margarine vil være uigennemskuelige for forbrugerne såvel prismæssigt som kvalitetsmæssigt og ernæringsmæssigt - i sidste henseende ikke mindst for så vidt angår fedtsyrefordelingen.

Ernæringsmæssigt er det ønskeligt, at det samlede forbrug af madfedtstoffer begrænses. En indførelse af blanding produkter kan imidlertid befrygtes at føre

til, at såvel landbrugserhvervet som margarineindustri-
en vil intensivere markedsføringen af deres respektive
produkter. Nye produkter inden for denne branche har
i øvrigt ofte medført forøgelse af udgifterne til
markedsføring. Gevinsten ved indførelse af et billige-
re alternativ til smør - som blandingsprodukterne må-
ske kunne være - vil derfor sandsynligvis kun i begræn-
set omfang komme forbrugerne til gode.

Husholdningsrådet finder det af principielle grunde
uheldigt at tillade blandingsprodukter på områder,
hvor forbrugerne hidtil har haft tradition for ublande-
de varer. Selvom varerne forsynes med udførlig dekla-
ration på emballagen, sker der efter rådets opfattelse
under markedsføringen af nye blandingsprodukter ofte
en vildledning af forbrugerne.

Landbrugsministeriet har tilkendegivet, at man princi-
pielt indtager en positiv indstilling overfor produkt-
udvikling og følgelig overfor blandingsprodukter.

2. Spørgsmålet om, hvorvidt en grænse på 3% mælkefedt
i margarine skal optages i lovtekst eller bekendtgø-
relsestekst.

Repræsentanterne for De danske mejeriers Fællesorgani-
sation og Landbrugsrådet finder, at margarinelovens
bestemmelse om, at margarinens indhold af smørfedt
ikke må overstige 3% bør videreføres i den nye lov på
linie med en række andre bestemmelser og ikke overfø-
res til bekendtgørelsesstof. Margarine som sådan er
ikke margarine, hvis fedtindholdet delvis består af
mælkefedt, og dette fastholdes bedst, når det er sik-
ret i en lov.

Udvalgets øvrige medlemmer gør opmærksom på, at så-
fremt blandingsprodukter bliver en realitet, vil marga-
rineindustrien være fastlåst ved at have denne formule-

ring i selve loven, mens en formulering i bekendtgørelsesform nemmere vil kunne ændres.

3. Spørgsmålet om, hvorvidt lov m.v. skal omfatte eksport.

Industriens repræsentanter er imod at eksport er omfattet af lovens bestemmelser. Repræsentanterne for De danske mejeriers fællesorganisation og Landbrugsrådet har derimod givet udtryk for, at man ville finde det betænkeligt, såfremt eksport ikke var omfattet, idet man mener dette ville kunne føre til konkurrenceforvridning på eksportmarkedet i forhold til danske mejeriprodukter. MIFU og Industrirådet mener ikke at dansk margarineeksport vil kunne skade den danske smøreksport - højst modtagerlandets margarineproduktion. Industrirådet henleder opmærksomheden på, at levnedsmiddeloven ikke omfatter eksport, medmindre miljøministeren bestemmer andet, jfr. levnedsmiddelovens § 8, og EF's levnedsmiddelovgivning omfatter heller ikke eksport til lande uden for EF. For at opnå en smidigere administration finder Industrirådet, at spørgsmålet bør løses i bekendtgørelsen om margarine m.v. og ikke i loven, og foreslår derfor, at § 2 ændres, og at der i loven indføres en bestemmelse svarende til levnedsmiddelovens § 8.

Industrirådet vil ikke modsætte sig, at det i bekendtgørelsen bestemmes, at dens regler også skal gælde for eksport, når blot denne bestemmelse alene kommer til at omfatte margarine og minarine, men ikke ermol og andre fedtholdige levnedsmidler. Vedrørende disse sidste produkter vil det ofte, i modsætning til margarine og minarine være nødvendigt at tilpasse sig særlige krav på de forskellige eksportmarkeder, og denne industri bør derfor ikke via en national lov bebyrdes med et unødvendigt dispensationsansøgningsbesvær i forbindelse med eksportarbejdet.

Statskontrollen har tilkendegivet, at det vil være vanskeligt at udøve en effektiv kontrol med tilvirkningen af ermol og andre fedtholdige levnedsmidler, såfremt produkter til eksport, der fremstilles sideløbende med produkter til hjemmemarkedet, ikke er omfattet af loven og dermed er unddraget kontrol. Statskontrollen har endvidere peget på, at der ofte ved eksport bliver stillet krav om certifikater, som ikke så let vil kunne imødekommes, hvis eksportprodukterne er unddraget kontrollen.

Repræsentanten for Statens Levnedsmiddelinstitut finder, at loven principielt ikke bør gælde for eksport, da levnedsmiddeloven ikke omfatter eksport.

Under hensyn til, at det for lovgivningen i landbrugsministeriets regi er sædvanligt at medtage eksport, jfr. f.eks. mejeriproduktområdet og kødområdet, samt under hensyn til den generelle interesse i at sikre kvaliteten af danske eksportprodukter, har landbrugsministeriet ønsket lovforslaget udformet således, at eksporten er omfattet. I lovens § 8 er der optaget en bestemmelse om, at landbrugsministeren kan dispensere fra de bestemmelser der fastsættes med hjemmel i loven.

4. Spørgsmålet om, hvorvidt betegnelsen "diætmarginer" skal opretholdes.

Diætmarginer er en speciel kategori margarine hvis olier og fedtstoffer udelukkende er af vegetabilsk oprindelse og hvis indhold af flerumættede fedtsyrer (linolsyre) er mindst 40 vægt-% af fedtindholdet.

Repræsentanterne for Forbrugerrådet, Statens husholdningsråd og Statens levnedsmiddelinstitut ønsker, at denne betegnelse udgår, idet man finder den vildledende, da betegnelsen "diæt" kan give forbrugerne den opfattelse, at margarinen har en eller flere særlige

ernæringsmæssige egenskaber og herved er bestemt for mennesker med behov for en ernæring (kost), der har de pågældende særlige egenskaber. Efter Statens Levnedsmiddelinstutts mening adskiller den pågældende margarine sig ved sin sammensætning ikke tilstrækkeligt fra almindelige levnedsmidler, til at den kan opfylde et særligt ernæringsbehov for en bestemt personkategori.

Statskontrollen med Mejeriprodukter og Æg m.m. finder, at Statens Levnedsmiddelinstutts betragtninger som ernæringsmæssig sagkyndig bør tillægges betydelig vægt og kan tilslutte sig instituttets holdning.

Industrien fastholder ønsket om, at betegnelsen bibeholdes, da den igennem mange år har været anvendt ved markedsføringen af denne særlige type margarine.

Til dette spørgsmål har landbrugsministeriet indtaget den holdning, at industriens argumentation for at bevare denne betegnelse er så vægtig, at ministeriet kan udtale sig til støtte herfor.

5. Spørgsmålet om hvorvidt forbudet mod margarineost skal opretholdes.

Den gældende margarinelov indeholder et forbud mod tilvirkning af margarineost, der defineres som ost, hvori mælkefedtet er erstattet med andet fedt. Efter lovforslaget skal margarineost henføres til de i § 1, stk. 1 nævnte andre fedtholdige levnedsmidler, hvorefter tilvirkning og afsætning vil blive reguleret i bekendtgørelsen om margarine m.v.

Repræsentanterne for De danske mejeriers fællesorganisation og Landbrugsrådet ønsker, at det hidtidige totale forbud mod margarineost opretholdes og at dette kommer til udtryk i selve loven med henblik på at bevare de bestående forhold for dansk osteproduktion og -eksport.

Disse to repræsentanter finder, at der kunne opstå stor usikkerhed ved produktdefinition, såfremt lovgivningen ikke eksakt forbyder margarineost. De mener endvidere, at hvis der skabes mistillid til dansk ost, kan det få uoverskuelige konsekvenser ikke blot for landets mælkeproducenter, men også for den valutaindtjening, som eksport af danske råvarer særlig kan bidrage til.

Repræsentanterne for Forbrugerrådet, Industrirådet og Statens levnedsmiddelinstitut finder, at man både ud fra produktudviklingsmæssige og ernæringsmæssige hensyn bør tillade margarineost.

Der bør åbnes mulighed for produktion af margarineost i det mindste til industriel anvendelse.

Statskontrollen med mejeriprodukter og æg m.m. har gjort opmærksom på, at det næppe vil være muligt at forbyde detailsalg af margarineost sideløbende med legalisering af fremstilling til industriel anvendelse.

På grundlag af det således anførte har landbrugsministeriet udtalt, at det ud fra produktudviklingshensyn forekommer rimeligt, at forbudet mod margarineost ikke optages i lovteksten. Forbudet ønskes indtil videre opretholdt men i bekendtgørelsen om margarine m.v., så der lettere er mulighed for at ændre det sidenhen.

6. Spørgsmålet om betaling af margarineafgift.

Udgifterne ved Statskontrollens kontrol og tilsyn med margarinefabrikkerne er hidtil blevet dækket 100% af afgifter på produktionen. Repræsentanterne for M.I.F.U. modsætter sig en uændret videreførelse af hidtidig lovgivning, ifølge hvilken der for margarine m.v. skal betales afgift til dækning ikke blot af udgifter til "fremmede" laboratorieundersøgelser o.

lign., men også af tilsynsmyndighedens lønninger (incl. ledergager), pensioner, kontoromkostninger etc.. Man har i denne forbindelse ønsket at fremkomme med følgende bemærkninger: "Det strider mod moderne tankegang, at margarine m.v. - ene af alle levnedsmidler - skulle være produkter, der kun kan tåles, når de præsterer fuld betaling for den ulejlighed, som de forvolder administrationen". Industrirådets repræsentant i udvalget slutter sig til dette synspunkt.

Statskontrollen med Mejeriprodukter og Æg m.m. har oplyst, at i henhold til lov nr. 186 af 30. marts 1973 om tilvirkning og forhandling en gros af mejeriprodukter kan udgifterne ved kontrollen pålignes virksomheder, der har modtaget autorisation eller anden tilladelse i henhold til loven.

Ved de gældende bestemmelser om ost og smør har ministeren udnyttet denne hjemmel til at dække udgifterne ved bedømmelse af smør og ost.

7. Opretholdelse af mærkningsbestemmelser, som sikrer en klar adskillelse mellem smør og margarine samt andre fedtholdige produkter.

Fællesorganisationens og landbrugsrådets repræsentanter er af den opfattelse, at den mærkning, der hidtil har været påbudt, har virket efter hensigten og dog ikke har pålagt margarineindustrien et urimeligt hensyn til mejeribruget. De kan ikke gå ind for en lempelse af bestemmelserne om forbud mod anvendelse af ord, der er hentet fra mejeribruget, heller ikke når der er tale om "sammenlignende reklame".

M.I.F.U.'s repræsentanter i udvalget gør gældende, at hvis det i margarinebekendtgørelsen udtrykkeligt skal forbydes at anføre "mælk", "fløde", "smør" etc. på emballage og i reklamer for margarine m.v., skal der

gøres en undtagelse for i øvrigt lovlig sammenlignende reklame. Begrundelsen er, at det ikke i lov og bekendtgørelse om smør er forbudt i reklamer for denne vare at anføre ordet "margarine". Der bør, gøres det videre gældende, herske lighed mellem smør og margarine på dette punkt.

Da der er en lang tradition for lovgivningsmæssigt at hindre, at man i reklamen for margarine bruger billeder og ord hentet fra smørområdet eller fra landbrugsproduktionen i det hele taget, har landbrugsministeriet udtalt, at de hidtidige regler om mærkning bør fastholdes.

8. Spørgsmålet om opbevaring og transport af margarine under køling.

Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger har ud fra kvalitetsmæssige hensyn fremsat ønske om, at det kræves, at al margarine og minarine til detailsalg skal transporteres og opbevares under køling.

Efter gældende regler kræves dette alene for diætmarginer og minarine med minimum 40 vægt-% linolsyre og samtlige udvalgets medlemmer går ind for, at dette bibeholdes.

Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeningers forslag støttes af Statens Husholdningsråds repræsentant. Industrirådet, og efter forespørgsel, de øvrige margarinefabrikker samt detailhandlens organisationer har modsat sig forslaget med den begrundelse, at kølekravet er overflødig og vil sikre Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger en fortrinsstilling over for de andre margarinefabrikker.

Repræsentanten for Statens Forsøgsmejeri har udtalt, at en holdbarhedsangivelse i henhold til mærkningsdi-

rektivet uden temperaturangivelse er meningsløs.

Landbrugsministeriet har, efter at spørgsmålet af udvalget har været forelagt ministeriet, udtalt at ministeriet ikke støtter forslaget om, at al margarine skal transporteres og opbevares under køling.

KAPITEL 4.

UDVALGETS INDSTILLING.

Udvalget indstiller de udarbejdede udkast til lovforslag og den dertil hørende bekendtgørelse om margarine m.v. til gennemførelse, således som de foreligger i bilagene til nærværende betænkning, dog med de forbehold der fremgår af de efterfølgende mindretalsindstillinger:

Vedrørende opretholdelse af et maksimalt vandindhold i margarine på 16 vægt - % finder et mindretal (Erik Askøe, Mogens Hess-Petersen, Poul Møller, J. Reeckmann, H. Seedorff Møller og Finn Gaarden Jensen), at der ikke bør fastsættes en sådan grænse.

Vedrørende betegnelsen diætmarginer finder et mindretal (Erik Askøe, Finn Gaarden Jensen, N.E. Michaelsen og Margit Simonsen Riis), at betegnelsen ikke bør opretholdes.

Vedrørende blandingsprodukter af smør og margarine finder et mindretal (Erik Askøe og Margit Simonsen Riis), at der straks bør fastsættes bestemmelser om fremstilling af blandingsprodukter til detailsalg.

Et andet mindretal (A. Ammitzbøll Rasmussen og Anton Petersen) modsætter sig fremstilling af blandingsprodukter.

Vedrørende spørgsmålet om fastsættelse af en grænse på 3% for indholdet af mælkefedt i margarine finder et mindretal (S. Ammitzbøll Rasmussen og Anton Petersen), at grænsen fortsat bør findes i loven i stedet for i bekendtgørelsen om margarine m.v.

Vedrørende forbud mod fremstilling af margarineost finder et mindretal (S. Ammitzbøll Rasmussen og Anton Petersen), at forbudet skal fremgå af loven i stedet for af bekendtgørelsen om margarine m.v. Et andet mindretal (Erik Askøe, J. Reeckmann, Margit Simonsen Riis, Poul Møller og Seedorff Møller) finder, at der ikke bør være noget forbud mod fremstilling af margarineost.

Vedrørende spørgsmålet om hvorvidt loven skal omfatte eksport finder et mindretal (Mogens Hess-Petersen, Erik Askøe, H. Seedorff Møller, J. Reeckmann og Poul Møller), at loven ikke bør omfatte eksport.

Repræsentanterne for M.I.F.U. ønsker lovens § 1, stk. 3 om landbrugsministerens ret til at afgøre, om et levnedsmiddel falder ind under lovens område slettet, idet man finder, at bestemmelsen enten er overflødig eller giver ministeren en ugrundet ekstraordinær beføjelse.

Et mindretal bestående af margarineindustriens og Industrirådets repræsentanter modsætter sig, at der i margarine-lovforslaget gives hjemmel til at opkræve margarineafgift til dækning af tilsynsmyndighedens egne udgifter såsom lønninger, pensioner, kontoromkostninger o. lign..

Et mindretal bestående af margarineindustriens og Industrirådets repræsentanter modsætter sig, at der i bekendtgørelsen om margarine m.v. indsættes et forbud mod at anføre ordene "mælk", "fløde", "smør" etc. på

emballage og i reklamer for margarine m.v., uden at der gøres undtagelse (bl.a.) for i øvrigt lovlig sammenlignende reklame.

Et flertal indstiller udkastet til bekendtgørelse om margarinefabrikker m.m. til gennemførelse.

Et mindretal (Mogens Hess-Petersen, Poul Møller, H. Seedorff Møller og J. Reeckmann) forbeholder sig deres stilling til det udarbejdede udkast.

Et mindretal (Poul Møller, F. Gaarden Jensen og P. Rønkilde Poulsen) finder, at der i forbindelse med margarinelovgivningens revision bør indføres et krav om opbevaring og transport af margarine under køling .

Udvalget har den 25. marts 1983 afsluttet sit arbejde og afgivet nærværende betænkning.

København, den 25. marts 1983

S. Ammitzbøll Rasmussen	Erik Askø
Finn Gaarden Jensen	Mogens Hess-Petersen
J. Madelung (formand)	E. Malling Olsen
J. Maltha Rasmussen	N.E. Michaelsen
Poul Møller	Anton Petersen
J. Reeckmann	P. Rønkilde Poulsen
H. Seedorff Møller	Margit Simonsen Riis
Eva Smelnicke (sekretær)	

Forslag

ni

Lov om margarine m.v.

Kapitel I

Lovens område

§ 1. Denne lov omfatter margarine, minarine og ermol samt sådanne andre fedtholdige levnedsmidler, der indeholder over 20 og under 99,5 vægt-% fedtstof og som med hensyn til formål og anvendelse modsvarer margarine, minarine eller mejeriprodukter.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte levnedsmidler benævnes i loven under et margarine m.v.

Stk. 3. Landbrugsministeren afgør, om et levnedsmiddel falder ind under denne lov og fastsætter bestemmelser om den nærmere afgrænsning af de af loven omfattede produkter samt om disses indhold af mælkefedt.

§ 2. Lovens regler gælder for tilvirkning og forhandling engros, indførsel og udførsel samt dertil knyttet opbevaring og transport af margarine m.v.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse på margarine m.v., der er fremstillet i udlandet og kun føres gennem landet som transitgods eller oplagres som transitgods under tilsynsmyndighedernes kontrol.

Kapitel II

Almindelige bestemmelser

§ 3. Margarine m.v. må ikke sælges, hvis produktet ved anvendelse på sædvanlig måde må antages at kunne overføre eller fremkalde sygdom eller medføre forgiftning, eller hvis det på grund af sygelig forandring, fordærvedhed, forurening, fejlagtig tilberedning eller af anden årsag må anses for at være utjenlig til at fortæres af mennesker.

§ 4. Margarine m.v. må ikke sælges under omstændigheder, der er egnet til at vildlede forbrugerne med hensyn til produktets oprindelse, fremstillingstidspunkt, beskaffenhed, art, mængde, sammensætning, behandling, egenskaber og virkninger.

§ 5. Landbrugsministeren kan fastsætte bestemmelser om

- a. tilvirkning, behandling, sammensætning, indhold og beskaffenhed af margarine m.v.,
- b. sammensætning, behandling, indhold og beskaffenhed af de råvarer, som anvendes ved tilvirkningen,
- c. produkternes indhold af vitaminer og andre særlige næringsstoffer og om præparater, der anvendes hertil,
- d. prøveudtagnings- og analysemetoder,
- e. produkternes emballering, herunder emballagens beskaffenhed,
- f. benævnelser og mærkning samt avertering, reklamer og anden offentlig præsentation,
- g. tilvirkningssteders, lagres og transportmidlers indretning, inventar, drift og hygiejne,
- h. kontrol med personalets helbred og hygiejne,
- i. regnskab over tilvirkning, køb og salg.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte bestemmelser fastsættes ud fra sundheds-, ernærings-, kvalitets- og kontrolmæssige hensyn, for at sikre rimelige vilkår for producenter og handlende, og for at tilvejebringe en passende adskillelse mellem margarine m.v. og andre lev-

nedsmidler, samt mellem forskellige typer af margarine m.v. indbyrdes.

§ 6. Tilvirkning, forhandling engros, indførsel og udførsel af de i § 1 stk. 1 nævnte andre fedtholdige levnedsmidler må, hvis produkterne er bestemt til den endelige forbruger, kun finde sted efter landbrugsministerens tilladelse og efter nærmere i henhold til § I. stk. 3 og § 5 fastsatte regler.

§ 7. Forinden landbrugsministeren træffer afgørelser eller fastsætter bestemmelser i medfør af § I stk. 3 og § 5 i denne lov, forhandler han med miljøministeren og med de nærmest interesserede landsomfattende erhvervs- og forbrugerorganisationer. Hvis bestemmelserne berører områder, der henhører under andre ministre, forhandler landbrugsministeren ligeledes med vedkommende ministre.

§ 8. Landbrugsministeren kan i de bestemmelser, han fastsætter i medfør af denne lov optage en adgang til at give dispensation.

Kapitel III

Autorisation og tilsyn

§ 9. Tilvirkning, indførsel og udførsel af margarine m.v. må kun foretages af virksomheder, der har modtaget autorisation hertil af landbrugsministeren eller af den myndighed, som han bemyndiger hertil.

Stk. 2. Forhandling engros og pakning af margarine m.v. må kun foretages af virksomheder, der er godkendt hertil af landbrugsministeren eller af den myndighed, som han bemyndiger hertil.

Stk. 3. Autorisation og godkendelse kan tages op til fornyet behandling, når forudsætningerne for deres meddelelse er væsentligt ændrede, og i øvrigt når der er forløbet 5 år fra sidste autorisation eller godkendelse.

Stk. 4. Autorisation og godkendelse kan tilbagekaldes, hvis virksomheden ikke opfylder stillede vilkår, eller hvis det skønnes nødvendigt af hygiejniske årsager.

§ 10. Overtilsynet med, at loven og de med hjemmel heri fastsatte regler overholdes, påhviler landbrugsministeren.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan henlægge sine opgaver efter loven til en eller flere andre centrale myndigheder. Ministeren kan fastsætte regler om adgangen til klage over disse myndigheders afgørelser, herunder at disse myndigheder har den endelige administrative afgørelse i de pågældende sager.

Stk. 3. De personer, der af tilsynsmyndigheden bemyndiges dertil, har mod forevisning af legitimation adgang til offentlige og private ejendomme, lokaliteter og transportmidler for at tilvejebringe oplysninger til brug for beslutninger i henhold til loven eller regler fastsat med hjemmel heri.

§ 11. De i § 9 nævnte virksomheder skal efter anmodning af tilsynsmyndigheden give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for tilsynets udøvelse.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden kan pålægge virksomhederne at afgive prøver uden vederlag af råvarer, halvfabrikata, færdigvarer, emballage, tilsætningsstoffer, bekæmpelsesmidler samt rengørings- og desinfektionsmidler.

Stk. 3. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om at virksomhederne skal yde tilsynsmyndigheden bistand ved forsendelse af prøverne og afholde udgifterne herved.

§ 12. Tilsynsmyndigheden kan meddele de påbud og forbud, der er nødvendige for at sikre overholdelse af loven og af regler fastsat med hjemmel heri. Den kan herunder bestemme, at margarine m.v., der ikke opfylder de krav, som er fastsat i loven eller i regler med hjemmel heri, skal beslaglægges eller tilintetgøres.

§ 13. Tilsynsmyndighedens afgørelser meddeles skriftligt. De skal indeholde oplysning om, til hvilken myndighed afgørelsen kan påklages og fristen herfor. Omfatter afgørelsen et påbud eller forbud, skal der i afgørelsen være fastsat en frist for afgørelsens efterkommelse.

§ 14. Udgifterne ved kontrol og tilsyn med de af denne lov omfattede produkter, afholdes af virksomheder, der tilvirker eller indfører margarine m.v. gennem en afgift, der fastsættes af landbrugsministeren på grundlag af en af den kontrollerende og —

synsførende myndighed foretagen opgørelse over, hvor stor en del af kontrollens samlede udgifter, der kan anses at vedrøre kontrollen og tilsynet med margarine m.v.

Stk. 2. Udgifter, der foranlediges ved anmodning om godkendelse af de i § 5, stk. 1, c nævnte præparater, skal afholdes af vedkommende fabrikant eller importør. Udgifterne til kontrollen med de godkendte præparater m.m. skal afholdes af de vedkommende fabrikanter og importører gennem en afgift, hvis størrelse fastsættes af landbrugsministeren.

Kapitel IV

Klage

§ 15. Afgørelser i henhold til denne lov og i henhold til regler fastsat med hjemmel heri kan påklages til landbrugsministeren, jfr. dog § 10, stk. 2.

§ 16. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan indtil 6 måneder efter afgørelsen se bort fra overskridelse af klagefristen, når overskridelsen af særlige grunde er undskyldelig.

§ 17. En klage har opsættende virkning, indtil landbrugsministerens afgørelse foreligger.

Stk. 2. Det kan, når særlige grunde taler herfor, samtidig med et påbud eller forbud bestemmes, at dette skal efterkommes uanset klage. Selv om også denne beslutning påklages, skal påbudet eller forbudet efterkommes, indtil landbrugsministeren bestemmer andet.

§ 18. Klage indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Denne myndighed sender klagen til landbrugsministeren ledsaget af det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse i første instans.

Kapitel V

Straffe- og ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§ 19. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den der overtræder § 3, § 4, § 6 og § 9, stk. 1 og stk. 2 eller påbud eller forbud udstedt ifølge § 12.

Stk. 2. Med bøde straffes den, der tilsidesætter vilkår i en i henhold til loven meddelt autorisation.

Stk. 3. I forskrifter, der udstedes i henhold til loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 4. For overtrædelser der begås af aktieselskaber, andelsselskaber el.lign., kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 20. I sager om de i § 19, stk. 1-3, nævnte overtrædelser kan landbrugsministeren tilkendegive den pågældende, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt han erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Stk. 2. Med hensyn til den i stk. 1 nævnte tilkendegivelse finder bestemmelsen i retsplejeloven om indhold af anklageskriftet i politisager tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Betales bøden i rette tid, eller bliver den efter vedtagelsen inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning.

§ 21. Tidspunktet for lovens ikrafttrædelse fastsættes af landbrugsministeren.

§ 22. Lov om tilvirkning og forhandling af margarine m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 229 af 28. juni 1937 som ændret ved lov nr. 127 af 28. marts 1951, lov nr. 163 af 24. maj 1955, lov nr. 213 af 4. juni 1965 § 38 og lov nr. 53 af 24. februar 1982 ophæves.

§ 23. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

A/mindelige bemærkninger

Den gældende lovgivning om tilvirkning og forhandling af margarine m.v. omfatter lov om tilvirkning og forhandling af margarine m.v., af 1. april 1925 jfr. lovbekendtgørelse nr. 229 af 28. juni 1937 som ændret ved lov nr. 127 af 28. marts 1951, lov nr. 163 af 24. maj 1955, lov nr. 213 af 4. juni 1965, og lov nr. 53 af 24. februar 1982.

Margarinelovgivningen i Danmark har længe trængt til en revision. Flere af bestemmelserne i margarineloven er stærkt forældede og loven er affattet i et svært tilgængeligt sprog.

I 1978 foreslog Statskontrollen med Mejeriprodukter og æg m.m. dels på denne baggrund dels foranlediget af en konkret sag en revision af margarinelovgivningen. Der havde også på et tidligere tidspunkt fra erhvervets side været udvist interesse for en revision, idet Margarine-Industriens Fælles-Udvalg (M.I.F.U.) og Industrirådet allerede i 1969 i forening havde udarbejdet et udkast til ny margarinelov m.v. Dette blev afvist af landbrugsministeriet grundet et igangværende EF initiativ på området. Da man imidlertid i maj 1978 modtog underretning fra EF-Kommissionen om, at Kommissionens forslag til rådsforordning om tilvirkning og markedsføring af margarine skulle underkastes en nyvurdering og at der derfor måtte forventes at hengå nogen tid, for dette område ville være harmoniseret, fandt landbrugsministeriet på det således foreliggende grundlag anledning til at tage spørgsmålet om en revision af den danske margarinelovgivning op til fornyet overvejelse.

Man anmodede derfor M.I.F.U., De danske mejeriers Fællesorganisation, Landbrugsrådet og Industrirådet om en udtalelse om deres holdning til en revision af de gældende regler. Samtlige kunne tilslutte sig en revision, dog blev det fra De danske mejeriers Fællesorganisation - med støtte fra Landbrugsrådet - understreget, at den i den hidtidige lovgivning indeholdte beskyttelse af danske mejeriprodukter i princippet ønskedes opretholdt.

Den 10. januar 1979 nedsatte landbrugsministeriet et udvalg til revision af margarinelovgivningen. Udvalget blev sammensat af repræsentanter fra Statskontrollen med mejeriprodukter og æg m.m., Veterinærdirektoratet, Statens Forsogsmejeri, Danske Konsummælkmejeriers Fællesrepræsentation, Iskremindustriens Sammenslutning, De danske mejeriers Fællesorganisation, M.I.F.U., Industrirådet, Margarinefabrikken Alfa A/S, Landbrugsrådet, Statens Levnedsmiddelinstitut, Forbrugerrådet og Statens Husholdningsråd. Landbrugsministeriet har haft formandskab og sekretariat for udvalget og har i denne forbindelse modtaget omfattende bistand fra M.I.F.U.'s sekretariat.

I forbindelse med arbejdets tilrettelæggelse blev det i udvalget drøftet, om der skulle foretages en begrænset revision af den eksisterende margarinelovgivning, eller om der skulle foretages en total revision, der ville resultere i en helt moderne margarinelovgivning. Et flertal i udvalget gik ind for en total revision og resultatet heraf er det foreliggende lovforslag.

I tilknytning til lovforslaget, der på flere områder fremtræder som en ramme- og bemyndigelseslov, er der udarbejdet forslag til følgende bekendtgørelser, som påregnes udstedt med hjemmel i loven:

Bekendtgørelse om margarine m.v.

Bekendtgørelse om margarinefabrikker m.m.

Lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser åbner mulighed for på en række områder (heriblandt områder der ikke har været reguleret i den tidligere margarinelovgivning) at udstede bekendtgørelser. Da det ikke vides, hvornår der fra EF påny tages initiativ til indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende margarine, er det anset for hensigtsmæssigt at åbne mulighed for at fastsætte de mere specifikke regler på området i bekendtgørelsesform, da dette vil gøre en senere tilpasning til eventuelle EF-krav lettere.

Det foreliggende lovforslag tilsigter dels at give et bedre overblik over de på området gældende bestemmelser dels at skaffe hjemmel til foranstalt-

ninger, som ikke hidtil har kunnet gennemføres i medfør af den gældende lov.

I det med hjemmel i lovudkastets § 5 udarbejdede udkast til bekendtgørelse om margarine m.v. er de regler om mærkning, der nu til gennemførelse af EFs mærkningsdirektiv på det her omhandlede område er optaget i landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 73 af 20. februar 1981 om ændring af bekendtgørelse om tilvirkning og forhandling af margarine m.m., blevet indarbejdet.

Efter de hidtil gældende regler har der været stillet følgende krav til indholdet af henholdsvis vand, fedt og vitaminer i margarine:

Produktet har skullet have et fedtindhold på mindst 80 vægt-% og har ikke måttet indeholde over 16 vægt-% vand. Vitaminindholdet beregnet pr. 100 g af varen har skullet være: 2.400 internationale enheder (i.e.) vitamin A og 600 i.e. β -caroten, hvilket svarer til henholdsvis 720 μ g retinol og 360 μ g β -caroten, samt 50 i.e. vitamin D.

For smør gælder tilsvarende regler, for så vidt angår fedt og vand. Der findes ingen bestemmelser om vitaminindholdet i smør, idet vitaminerne udelukkende findes naturligt i produktet. Ifølge foreliggende undersøgelser indeholder smør i gennemsnit for året 1980 pr. 100 g 780 μ g retinol, 360 μ g β -caroten og 25 i.e. vitamin D. Indholdet af vitamin A i margarine ligger således i underkanten af, hvad der findes i smør.

Landbrugsministeriet har ikke fundet anledning til at ændre det hidtil gældende grundlag, hvorefter margarinens vitaminindhold søges bragt op på det konstaterede naturlige indhold i smør, både for så vidt angår vitamin A (retinol) og β -caroten.

Spørgsmålet om vitaminisering af margarine har været drøftet i udvalget og af en indhentet udtalelse fra Sundhedsstyrelsen fremgår, at der af sundhedsmæssige grunde fortsat bør ske en vitaminisering af margarine med vitamin A som følger:

Margarine skal pr. 100 gram indeholde vitamin A svarende til 840 μ g retinol (2.800 i.e. vitamin A).

I udvalget var der enighed om, at indtil 60 μ g retinol vil kunne erstattes af den ækvivalente mængde β -caroten (1 μ g retinol = 6 μ g β -caroten). Margarine skulle som følge af vitaminisering således fremover pr. 100 g højst kunne indeholde 360 μ g β -caroten, idet indholdet af retinol i så tilfælde skal være 780 μ g, hvilket svarer til det konstaterede indhold af retinol og β -caroten i smør. Man har fundet det formålstjenligt at angive vitaminvirkningen som vægtmængder af de rene stoffer fremfor i internationale enheder, da disse ikke entydigt kan beregnes ud fra vægtmængderne.

Det hidtil krævede indhold på 50 i.e. vitamin D pr. 100 g margarine er så lavt, at det ikke anses at have væsentlig betydning for dækning af befolkningens behov for vitamin D. Dette krav er derfor ikke opretholdt.

Sundhedsstyrelsen finder, at der ligeledes bør ske vitaminisering af den såkaldte bagerimargarine, fordi denne udgør en temmelig stor andel af det samlede forbrug af margarine, og man har konstateret, at vitamin A ikke, således som man tidligere har troet, går tabt ved baging eller oparbejdning.

Der findes ikke nogen grænse for saltindholdet i margarine i den eksisterende lov og i det udarbejdede lovforslag, således som der gør for det lumærkede smør.

Kravet til margarinens fedtindhold er uændret og det samme gælder reglen om, at margarine ikke må indeholde over 16 pct. vand.

Historisk har et af formålene med den tidligere margarine Lovgivning været en opretholdelse af skellet mellem smør og margarine, således at smøret beskyttes mod sammenblanding med de langt billigere produkter, der består af andet end mælkefedt. Der er truffet forskellige foranstaltninger fra lovgivers side, for at margarine ikke, til skade for forbrugerne her i landet, eksportmarkedet og mejerierhvervet, skal kunne forveksles med mejeriprodukter.

Midler til at adskille de to produkter er f.eks. kravet om, at margarine kun må have et meget lavt indhold af mælkefedt, at der er forskellige varebetegnelser for de to produkter, at margarine m.v. ikke må sælges under omstændigheder, der er egnet til at vildlede forbrugerne.

Udviklingen i forbruget af henholdsvis smør og margarine på hjemmemarkedet i de seneste år belyses nedenfor: tallene angiver det årlige forbrug af smør og margarine pr. person pr. år:

	smør	margarine
1977	8,1 kg	17,4 kg
1978	8,3 kg	16,7 kg
1979	8,6 kg	16,6 kg
1980	8,4 kg	16,8 kg
1981	7,8 kg	17,2 kg

Udviklingen for eksporten af smør og margarine er som angivet nedenfor angivet i ton pr. år:

	smør	margarine
1977	88.981	3.837
1978	88.083	6.382
1979	82.443	8.858
1980	72.234	9.969

Lovforslagets gennemførelse vil ikke medføre øgede udgifter for stat eller kommune.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser
ad § 1

I § I, stk. 1 fastsættes lovens område samt i stk. 2 fællesbetegnelsen »margarine m.v.«. Udover margarine m.v. bestemt til den endelige forbruger omfatter loven også produkter af den nævnte kategori, der sælges til anvendelse ved erhvervmæssig tilvirkning af levnedsmidler. Det har været overvejet at optage definitioner for de forskellige af loven omfattede produkter i lovtæksten, men det er fundet mest hensigtsmæssigt, i overensstemmelse med hvad der gælder på mejeriproduktområdet, at indskrænke sig til at nævne de forskellige produktkategorier i lovtæksten og optage definitionerne i en bekendtgørelse.

For at sikre at man altid vil kunne nå frem til en afklaring af, om et levnedsmiddel falder ind under denne lov eller ej, er der i § I, stk. 3 optaget en bestemmelse om, at landbrugsministeren træffer afgørelse herom. Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i den gældende margarinelovs § 13, stk. 2.

For produkter der vil kunne henføres til ermøl eller de i lovforslagets § I nævnte andre fedtholdige levnedsmidler vil det i denne forbindelse i visse tilfælde være nødvendigt yderligere at foretage en vurdering af fremstillings- og anvendelsesmetoden for produkterne. Ved afgørelsen af om et produkt er omfattet af margarineloven, lægges der vægt på, at produktet er bestemt til eller egnet til at træde i stedet for et mejeriprodukt, konsummælkprodukt eller margarine. Der tilsigtes ikke nogen ændring i hidtidig praksis med hensyn til afgrænsningen af produkter, der henholder under henholdsvis margarineloven og den almindelige levnedsmiddellov.

Definitionen af *margarine* forudsættes lagt så tæt som muligt op ad art. 1 Scope og art. 2.1. Product Definitions i Codex Alimentarius' Recommended International Standard for Margarine (dok. CAC/RS 32-1969). Der har i udvalget været enighed om at forstå begrebet »spiselige olier og/eller fedtstoffer« - der bl.a. skal udelukke destruktionsfedt som råstof til margarine m.v. - i overensstemmelse med art. 2.2.1 i Codex Alimentarius' forslag til en standard for minarine, uden at det er anset nødvendigt at optage denne tekst i loven. Bestemmelsen er sålydende: »*Edible fats and oils* means foodstuffs composed of glycerides of fatty acids. They are of vegetable, animal or marine

origin. They may contain small amounts of other lipids such as phosphatides, unsaponifiable constituents and free fatty acids naturally present in fat or oil. Fat of animal origin must be obtained from animals in good health, and if originating from slaughtered animals such animals should have been in good health at the time of slaughter and the fats fit for human consumption as determined by a competent authority recognised in national legislation.« (Oversat til dansk er ordlyden følgende: »Spiselige fedtstoffer og olier er fodevarer, som er sammensat af glycerider af fedtsyrer. De er enten af vegetabilsk, animalsk eller marin oprindelse. De kan indeholde små mængder af andre lipider, så som fosfationer, uforsæbelige bestanddele og frie fedtsyrer, som naturligt findes i fedt og olie. Animalsk fedt skal udvindes af sunde dyr og hvis det kommer fra slagtedyr, skal disse dyr på slagtetidspunktet have været sunde, og fedtstofferne skal være egnet til menneskeføde, ifølge bestemmelse af en kompetent myndighed, som er anerkendt i national lovgivning. Det bemærkes, at næsten samme tekst er indeholdt i art. 2.2.1 i margarinestandarden, men at minarinestandardens tekst er formuleret på en lidt mere dækkende måde og derfor er citeret her.

I flg. lov om tilvirkning og forhandling af margarine m.m., jfr. lovbekendtgørelse nr. 229 af 28. juni 1937 var det forbudt at tilvirke, indføre, udføre, forhandle eller fordele margarine, som indeholdt mere end 16 pct. vand. Ved lov nr. 53 af 24. februar 1982 blev der indføjet en dispensationsadgang, således at der ved udførsel kunne dispenseres fra bestemmelser om fedt- og vandindhold i tilfælde, hvor dette var i overensstemmelse med bestemmelserne i det pågældende importland.

Det har i det nedsatte udvalg været drøftet, i hvilket omfang der skulle stilles krav om et maksimalt vandindhold. Fra industriens side er man imod en sådan angivelse, medens man fra Statskontrollen med mejeriprodukter og æg m.m., De danske mejeriers Fællesorganisation, Statens Mejeriudvalg og Landbrugsrådet i overensstemmelse med den internationale Codex Alimentarius standard og de fleste europæiske margarinelovgivninger mener, at maksimumvandgrænsen må fastholdes. Statens levnedsmiddelinstitut mener, at fastsættelse af det maksimale vandindhold er unødvendig. Kravet er opretholdt, men det er i lovens § 8 forudsat, at der vil være adgang til i bekendtgørelsen at optage en bestemmelse om dispensation fra kravet om vandindhold.

Der er ikke i forslaget forudsat stillet krav om tilsætning af røbestof til margarine, således som

det var tilfældet efter den gamle lov. Denne foranstaltning er ikke nødvendig for at forhindre smorforfalskning og er alene med til at påføre industrien, det offentlige og i sidste ende forbrugerne udgifter.

Metoden er forældet og uaktuel og der findes idag analysemetoder, der med langt større sikkerhed kan afsløre eventuel tilstedeværelse af margarine og margarineråvarer i mejeriprodukter.

Ved *diætmarginer* forstås margarine hvis olier og fedtstoffer udelukkende er af vegetabilsk oprindelse og hvis indhold af flerumættede fedtsyrer (linolsyre) er mindst 40 vægt-% af fedtindholdet.

I udvalget er der til produktet diætmarginer givet udtryk for følgende holdninger:

Forbrugerrådet, Statens husholdningsråd og Statens levnedsmiddelinstitut ønsker, at begrebet udgår, idet man finder det vildledende.

Dette begrundes med at begrebet »diæt« kan give forbrugerne den opfattelse, at margarinen har en eller flere særlige ernæringsmæssige egenskaber og herved er bestemt for mennesker med behov for en ernæring (kost), der har de pågældende særlige egenskaber. Efter statens levnedsmiddelinstituts mening adskiller den pågældende margarine ved sin sammensætning sig ikke tilstrækkeligt fra almindelige levnedsmidler, til at den kan opfylde et særligt ernæringsbehov for en bestemt personkategori.

Statskontrollen med Mejeriprodukter og Æg m.m. finder, at Statens Levnedsmiddelinstituts betragtninger som ernæringsmæssig sagkyndig bor tillægges betydelig vægt og kan tilslutte sig instituttets holdning.

Industrien fastholder ønsket om, at betegnelsen bibeholdes, da den nu igennem mange år har været anvendt ved markedsføringen af denne specielle form for margarine.

Til dette spørgsmål har landbrugsministeriet indtaget den holdning, at industriens argumentation for at bevare denne betegnelse er så vægtig, at ministeriet kan udtale sig til støtte herfor.

Definitionen af *minarine* forudsættes at følge forslaget til Codex Alimentarius standard for denne vare.

Ermol omfatter levnedsmidler, der indeholder spiselige olier og/eller fedtstoffer entet i emulsion, i det væsentlige af typen olie- i-vand, eller i blanding med andre levnedsmiddelingredienser på en sådan måde, at der ved tilsætning af væske fremkommer en emulsion af nævnte type. Indholdet af

olier og fedtstoffer hidrører ikke eller kun delvis fra mælk og levnedsmidlerne modsvarer med hensyn til formål og anvendelse konsummælks- eller mejeriprodukter med de ovenfor nævnte kendetegn.

Disse levnedsmidler har tidligere været omfattet af bekendtgørelse nr. 169 af 2. juni 1931 om tilvirkning og forhandling af ermol (fedtemulsioner) m.m.

Det anses for at være uhensigtsmæssigt at fastlægge indholdet af mælkfedt i loven og det er derfor henlagt til ministerens afgørelse at fastsætte regler herom i bekendtgørelsesform.

De i lovens § 1, stk. 1, nævnte »andre levnedsmidler, der indeholder over 20 og under 99,5 vægt-% fedtstof, og som med hensyn til formål og anvendelse modsvarer margarine, minarine eller mejeriprodukter« kan indeles i følgende hovedtyper:

1. Smoreprodukter indeholdende både smorfedt i højere mængder end forudsat i margarine/minarine og anden form for fedtstof (»blandede smoreprodukter«).

2. Ostelignende produkter indeholdende fedtstof, som ikke udelukkende er smorfedt (»margarineost«).

3. Fedtstofholdige, bagetekniske hjælpestofprodukter, i hvilke neutralfedt (fedtstof) udgør en væsentlig mængde (over 20 %), og hvori indhold af emulgatorer udelukkende tjener til at lette fedtfordelingen ved dejlægning.

Fedtstofholdige, bagetekniske hjælpestofprodukter, hvis indhold af emulgatorer, stabilisatorer m.v. tjener et specifikt formål ved dejlægning eller i bagværket ud over fedtfordeling, kan ikke med hensyn til formål og anvendelse siges at modsvare margarine, minarine eller mejeriprodukter. De er derfor ikke omfattet af de omtalte »andre fedtstofholdige levnedsmidler« og falder uden for margarine-lovens område.

ad §2

Af stk. 1 fremgår det, at loven omfatter eksport af margarine m.v. I udvalget har der været uenighed om denne bestemmelse, idet Industrirådet har været imod, at eksport er omfattet af lovens bestemmelser. Der henvises til betænkningen, hvor dette er uddybet. De danske Mejeriers Fællesorganisation har givet udtryk for, at man ville finde det betænkeligt, såfremt eksport ikke var omfattet. Under hensyn til, at det for lovgivning i landbrugsministeriets regi er sædvanligt at medtage eksport jfr. f.eks. mejeriproduktområdet, konsummælkproduktområdet og kodområdet, er bestem-

melsen udformet således at eksporten skal være omfattet.

Der vil jfr. lovens § 8 være adgang til at dispensere.

ad § 3

Denne bestemmelse svarer til § 12 i levnedsmiddelloven.

ad § 4

Bestemmelsen svarer til levnedsmiddellovens § 23, stk. I.

ad § 5

I denne bestemmelse er der hjemmel til at udstede administrative detailforskrifter for margarine m.v. på en lang række områder, herunder varernes sammensætning, sundhed, næringsværdi og kvalitet, forbrugerbeskyttelse gennem mærkning m.m., indretning og drift af fabrikker m.v. samt kontrol.

ad § 8

I lov om tilvirkning og forhandling af margarine m.m. jfr. lovbekendtgørelse nr. 229 af 28. juni 1937 fandtes der ikke nogen dispensationsbestemmelse. Da der er opstået behov for at kunne imødekomme udefra fremsatte krav til margarinens sammensætning, blev der i den ovennævnte lov

foretaget en ændring ved lov nr. 53 af 24. februar 1982, hvorefter der er adgang til at dispensere fra vand- og fedtindholds krav.

Spørgsmålet om adgang til at meddele dispensation har været droftet i udvalget med det resultat, at man er enedes om i loven at optage en bestemmelse om, at landbrugsministeren kan dispensere fra de bestemmelser, der fastsættes med hjemmel i loven.

ad § 9

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til de i levnedsmiddellovens kap. 5 fastsatte regler om autorisation og godkendelser.

ad § 10

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til levnedsmiddellovens § 43. Kontrollen i detailledet ligger som hidtil hos de kommunale myndigheder (levnedsmiddelkontrolenhederne).

ad § 14

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til bestemmelserne i § 16 i den gældende margarinelov.

Margarine-Industriens Fælles-Udvalg og Industrirådet har modsat sig en uændret videreførelse af den hidtidige bestemmelse. Der er redegjort for dette standpunkt i betænkningen.

Bekendtgørelse om margarine m.v.

I medfør af § 5 i lov nr. af 1983 om margarine m.v. fastsættes følgende:

Kapitel I

Bekendtgørelsens område

§ 1. Denne bekendtgørelse gælder for tilvirkning og forhandling engros, pakning, indførsel og udførsel samt dertil knyttet opbevaring og transport af margarine m.v.

Stk. 2. Med hensyn til ermolis henvises til bekendtgørelse nr. af om konsumis m.m.

Kapitel II

Margarine

A. Definition

§ 2. Margarine er et levnedsmiddel med følgende kendetegn:

- levnedsmidlet er en plastisk eller flydende emulsion i det væsentlige af typen vand-i-olie,
- fedtindholdet er spiselige olier og/eller spiselige fedtstoffer, der ikke eller kun delvis hydrører fra mælk,
- fedtindholdet er mindst 80 vægt-%.

B. Sammensætning

§ 3. De ved tilvirkningen af margarine anvendte fedtstoffer og olier skal være til menneskeføde egnede fedtstoffer og olier af vegetabilsk eller aminalsk, herunder marin, oprindelse.

Stk. 2. Indholdet af mælkefedt må ikke overstige 3 vægt-%.

Stk. 3. Fedtindholdet skal være mindst 80 vægt-%.

§ 4. Den mælk, henholdsvis det/den eller de koncentreter eller komponenter af mælk, der anvendes til tilvirkning af margarine her i landet, skal være leveret af en dansk mejerivirksomhed, hvori mælken ved varmebehandling er gjort fosfatasenegativ. Mælken, henholdsvis koncentreterne eller komponenterne, kan syrnas kemisk og/eller biologisk i overensstemmelse med reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om tilsætningsstoffer til levnedsmidler.

Stk. 2. Statskontrollen med Mejeriprodukter og æg m.m., jfr. § 48, kan tillade, at de i stk. 1 nævnte produkter leveres af andre end de omtalte virksomheder.

Stk. 3. Det ved tilvirkning af margarine anvendte vand skal opfylde kravene til drikkevand.

Stk. 4. Margarinens vandindhold må ikke overstige 16 vægt-%.

§ 5. Udover de i §§ 3 og 4 nævnte levnedsmiddelingredienser må ved tilvirkning af margarine kun anvendes kogsalt (natriumklorid), sukkerarter og spiselige proteiner. Landbrugsministeren kan tillade, at andre levnedsmiddelingredienser anvendes.

Stk. 2. Tilsætningsstoffer må kun anvendes i overensstemmelse med miljøministeriets bekendtgørelse om tilsætningsstoffer til levnedsmidler.

§ 6. Margarine skal pr. 100 g indeholde vitamin A svarende til 840 (ig retinol).

Stk. 2. Indtil en fjortendedel af det i stk. 1 nævnte vitaminindhold (svarende til højst 60 (ig retinol) kan erstattes af den ækvivalente

mængde β -caroten, idet 1 jig retinol regnes lig med 6 μ g β -caroten.

Stk. 3. Til opnåelse af det i stk. 1 nævnte vitaminindhold må ved tilvirkning af margarine her i landet kun anvendes de af statskontrollen til enhver tid godkendte præparater.

§ 7. Statskontrollen kan fastsætte normer for margarines mikrobiologiske kvalitet.

§ 8. Statskontrollen fastsætter bestemmelser om, hvilke prøveudtagnings- og analysemetoder der skal anvendes ved kontrollen af, om margarine overholder bestemmelserne i lov om margarine m.v. og de med hjemmel heri fastsatte regler.

C. Emballering

§ 9. Margarine skal i umiddelbar forbindelse med tilvirkningen anbringes i en emballage, der er bestemt til først at åbnes af produktets bruger. Omemballering i efterfølgende omsætningsled er forbudt.

D. Benævnelse

§ 10. Benævnelsen »margarine« skal anvendes til at beskrive margarine i alle handelsled, herunder ved avertering, reklamering og anden offentlig præsentation. Et fabrikations- eller varemærke eller et fantasinavn kan ikke træde i stedet for benævnelsen. Det er forbudt at anvende denne benævnelse, såvel som benævnelser, der kan forveksles hermed, til at beskrive varer som ikke er margarine.

E. Mærkning

1. Påbudt mærkning,
 - a. Detailemballage.

§ 11. Detailemballage for margarine skal være mærket med:

- 1) Benævnelse, jfr. § 12
- 2) Ingrediensliste, jfr. § 13
- 3) Nettoindhold, jfr. § 14
- 4) Dato for mindste holdbarhed evt. suppleret med angivelse af opbevaringsforskrift og brugsanvisning, jfr. § 15.
- 5) Næringsdeklaration indeholdende angivelse af fedtindhold, jfr. § 16, indhold af vitaminer, jfr. § 17, samt indhold af flerumættede fedtsyrer, jfr. § 18.

6) Navn og adresse på tilvirkningsvirksomheden eller pakkevirksomheden eller på en forhandler, der er etableret inden for De europæiske Økonomiske Fællesskaber. Endvidere skal tilvirkningsvirksomhedens autorisationsnummer eller løbenummer efter et af statskontrollen fastsat system fremgå af mærkningen på emballager med produkter tilvirket her i landet.

7) Angivelse af margarinenes oprindelsessted, såfremt en udeladelse af oplysning herom vil kunne vildlede forbrugeren med hensyn til produktets virkelige oprindelsessted.

§ 12. Benævnelsen, jfr. § 10, skal omfatte eller ledsages af en oplysning om margarinenes fysiske tilstand eller den særlige behandling, som den har været underkastet, i tilfælde hvor en udeladelse af denne oplysning vil kunne skabe tvivl hos forbrugeren.

§ 13. Sammensætningen skal oplyses i form af en ingrediensliste, der indeholder samtlige ingredienser, som indgår i produktet på fremstillingstidspunktet.

Stk. 2. Ved en ingrediens forstås i denne bekendtgørelse ethvert stof, herunder tilsætningsstoffer, der anvendes ved tilvirkning af margarine, og som stadig forefindes i færdigvaren, evt. i ændret form. Såfremt en ingrediens i margarine er fremstillet af flere ingredienser (sammensat ingrediens), anses disse som ingredienser i vedkommende margarine.

Stk. 3. Som ingredienser betragtes ikke:

- 1) Bestanddele i en ingrediens, som under fremstillingsprocessen midlertidigt adskilles for derefter atter at tilsættes i deres oprindelige forhold.
- 2) Stoffer, der anvendes i nødvendige doser som opløsningsmiddel eller bæremiddel for tilsætningsstoffer og aromagivende bestanddele.

Stk. 4. Opregningen i ingredienslisten skal indledes med en angivelse, hvori indgår ordet »Ingredienser«, og de enkelte ingredienser skal angives ved deres specifikke navn i faldende orden efter indgående vægt.

Stk. 5. De i margarinen indgående olier og fedtstoffer kan angives ved kategoribetegnelserne »olie« og »fedtstof« suppleret enten med angivelsen »vegetabilsk« eller »animalsk« eller med angivelse af oliens hen-

holdsvis fedtstoffets specifikke vegetabiliske eller animalske oprindelse. Marine olier og fedtstoffer regnes som »animalske«. Hvis kategoribetegnelsen »olie« er anvendt, og olien er hærdet, skal ordet »hærdet« anføres, dersom olien er angivet som »vegetabilisk«, eller oliens specifikke vegetabiliske eller animalske oprindelse er angivet.

Stk. 6. Tilsat vand og flygtige ingredienser skal anføres i opstillingen efter deres vægt i den færdige vare. Den mængde vand, der er tilsat som ingrediens, bestemmes ved fra den færdige vares samlede nettoindhold at fradrage den samlede mængde af de øvrige anvendte ingredienser. Såfremt mængden af vand ikke overstiger 5 % af færdigvaren, kan angivelsen af indholdet af vand undlades.

Stk. 7. Uanset bestemmelsen i stk. 4 kan ingredienser, der anvendes i koncentreret eller tørret form, og som rekonstrueres under fremstillingen, angives i listen efter deres vægt før koncentration eller tørringen.

Stk. 8. En sammensat ingrediens kan anføres i ingredienslisten med sin betegnelse, dersom denne placeres i ingredienslisten efter sin samlede vægt i produktet, og såfremt denne angivelse umiddelbart efterfølges af en opregning af de bestanddele, der indgår i den sammensatte ingrediens.

Stk. 9. Den i stk. 8 nævnte opregning af indgåede bestanddele kan dog undlades, såfremt den sammensatte ingrediens udgør mindre end 25 % af margarinen, eller dersom den sammensatte ingrediens er et levnedsmiddel, for hvilket der ikke kræves en ingrediensliste.

Stk. 10. Såfremt mærkningen fremhæver tilstedeværelsen eller et ringe indhold af en eller flere ingredienser, som er af væsentlig betydning for margarinenes særpræg, eller såfremt varebetegnelsen har samme virkning, skal den mindste henholdsvis den største mængde, som disse ingredienser udgjorde på fremstillingstidspunktet, angives i procent. Denne angivelse anføres enten i umiddelbar nærhed af benævnelsen eller i ingredienslisten i forbindelse med den pågældende ingrediens.

Stk. 11. Bestemmelserne i stk. 10 finder ikke anvendelse:

- 1) For mærkning, der er bestemt til at karakterisere margarine,

- 2) For ingredienser, der udelukkende anvendes i ringe mængde som aromagivende bestanddele.

Stk. 12. De ved tilvirkningen af margarine anvendte tilsætningsstoffer, herunder næringsstoffer, skal angives i overensstemmelse med miljøministeriets bekendtgørelse om tilsætningsstoffer til levnedsmidler.

§ 14. Nettoindholdet skal angives efter det metriske system som nettovægt, for flydende margarine som nettovolumen.

Stk. 2. Såfremt emballagen indeholder to eller flere enkelte pakninger, der hver for sig betragtes som salgsheder, indeholdende samme mængde af samme produkt, angives nettovægt henholdsvis nettovolumen for hver enkelt pakning og det samlede antal enkeltpakninger. Disse angivelser er dog ikke nødvendige, såfremt det samlede antal enkeltpakninger er klart synlige og let tællelige udefra, og såfremt mindst een angivelse af nettovægten henholdsvis nettovolumen i en enkeltpakning er klart synlig udefra.

Stk. 3. Såfremt emballagen indeholder to eller flere enkeltpakninger, der ikke betragtes som salgsheder, angives nettoindholdet ved at anføre den samlede nettovægt og det samlede antal enkeltpakninger.

§ 15. Holdbarheden skal angives ved datoen for den mindste holdbarhed, dvs. den dato til og med hvilken margarinen bevarer sine specifikke egenskaber under de rette opbevaringsforhold. Denne dato angives således: »mindst holdbar til . . .« såfremt datoen indeholder en angivelse af dagen. I andre tilfælde angives »mindst holdbar til og med . . .«. Datoen for mindste holdbarhed kan ligeledes angives ved en periode, der refererer til en anden dato, der er anført på emballagen.

Stk. 2. De i stk. 1 fastsatte angivelser af:

- enten selve datoen, eller
- en henvisning til det sted på mærkningen, hvor datoen er anført,

skal om nødvendigt suppleres med en angivelse af de opbevaringsforskrifter, som skal overholdes for at sikre den anførte holdbarhed.

Stk. 3. Datoen består af en ukodet angivelse af dag, måned og år i den nævnte rækkefølge.

Dog er det for margarine:

- 1) med holdbarhed på under tre måneder tilstrækkeligt at angive dag og måned,
- 2) med en holdbarhed på over tre måneder tilstrækkeligt at angive måned og år,
- 3) med en holdbarhed på over atten måneder tilstrækkeligt at angive året.

Stk. 4. Mærkningen skal omfatte en brugsanvisning, såfremt en udeladelse heraf vil kunne indebære, at den pågældende margarine ikke anvendes på rette måde.

§ 16. Margarinens fedtindhold skal angives i vægtprocent med to betydende cifre.

Stk. 2. For så vidt fedtindholdet ikke overstiger 84 vægt-%, er det tilstrækkeligt at angive indholdet til »mindst 80 %.«.

§ 17. Indholdet af vitamin A (retinolækvivalenter) skal angives som 840 ug vitamin A pr. 100 g margarine. Det skal i tilknytning hertil anføres, at denne vitaminvirkning svarer til 90 % af den anbefalede daglige tilførsel.

§ 18. Indholdet af flerumættede fedtsyrer (linolsyre) skal angives som een af nedenstående vægt-%-dele af fedtindholdet, idet andre procent-angivelser ikke må anføres:

- a. mindst 20 %.
- b. mindst 10 %.
- c. under 10 %.

Stk. 2. Ved linolsyre forstås i denne bekendtgørelse cis, cis, 9, 12-oktadecadiensyre.

§ 19. De i §§ 11-18 nævnte oplysninger skal være påført emballagen eller en på den hæftede etiket på synlig, let læselig og holdbar måde. På emballage, der er bestemt til salg her i landet, skal oplysningerne være anført på dansk eller på et andet sprog, der kun ved uvæsentlige forskelle i stavning adskiller sig herfra.

Stk. 2. Benævnelse, nettoindhold og angivelse af mindste holdbarhed skal være anført i samme synsfelt. Den i § 11, punkt 5), nævnte næringsdeklaration skal være anført udenfor og som supplement til ingredienslisten.

Stk. 3. På emballager, hvis største overflade er mindre end 10 cm², er det tilstrækkeligt at anføre de i § 11, punkt 1), 3) og 4) anførte oplysninger vedrørende benævnelse, netto-

indhold og mindste holdbarhed, samt oplysning om anvendte tilsætningsstoffer,

b. Yderemballage til detailemballage.

§ 20. Yderemballage til detailemballage skal være mærket med benævnelse, jfr. § 10, antallet af indeholdte pakninger med angivelse af nettoindhold, jfr. § 14, ukodet angivelse af dato for mindste holdbarhed, jfr. § 15, opbevaringsforskrift, hvis en sådan er angivet på de indeholdte pakninger, samt tilvirkningsvirksomhedens navn og adresse eller autorisationsnummer.

c. Anden emballage

§ 21. Emballage for margarine bestemt til erhvervsmæssig tilvirkning af andre levnedsmidler skal være mærket med benævnelse, jfr. § 10, nettoindhold, jfr. § 14, anvendte tilsætningsstoffer i overensstemmelse med miljøministeriets bekendtgørelse om tilsætningsstoffer til levnedsmidler, angivelse af fedtindholdet, jfr. § 16, samt tilvirkningsvirksomhedens navn og adresse eller autorisationsnummer.

2. Forbudt mærkning

§ 22. Det er forbudt at benævne margarine som »plantemargarine«, »vegetabilsk margarine« og lignende, hvis produktet indeholder fedtstof, der, bortset fra tilsat emulgator, ikke er af vegetabilsk oprindelse.

§ 23. Det er forbudt i mærkningen af margarine såvel som enhver form for avertering, reklamering og anden offentlig præsentation af margarine at anføre:

- a. betegnelserne »mælk«, »fløde«, »smør«, »mejeri« eller andre fra mejeriforbrug hentede betegnelser, såvel alene som i sammensætninger, eller oversættelser af sådanne ord eller betegnelser til fremmede sprog,
- b. billedlige gengivelser af dyr og genstande med nær tilknytning til mejeriforbrug.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 skal dog ikke være til hinder for, at de i § 4, stk. 1 nævnte ingredienser anføres,

- a. i ingredienslisten, uden særlig fremhævelse,
- b. som oplysning om margarinen ikke indeholder de nævnte ingredienser.

F. Særlige regler for diætmargarine

§ 24. Diætmargarine er margarine, hvis olier og fedtstoffer udelukkende er af vegetabilsk oprindelse, og hvis indhold af flerumættede fedtsyrer (linolsyrer) er mindst 40 vægt-% af fedtindholdet.

§ 25. Benævnelsen »diætmargarine« er påbudt og forbeholdt for det i § 24 definerede produkt, jfr. § 10.

§ 26. Detailemballage for diætmargarine skal være mærket med angivelse af:

1. produktets indhold af flerumættede fedtsyrer (linolsyre) ved angivelse af en af nedenstående vægt-%-dele af fedtindholdet, idet andre procentangivelser ikke må anvendes:
 - a. mindst 55 %.
 - b. mindst 40 %.
2. at produktet skal opbevares ved højst 10°C.

§ 27. I øvrigt finder reglerne i Kapitel II afsnit A-E tilsvarende anvendelse for diætmargarine.

Kapitel III

Minarine

A. Definition

§ 28. Minarine er et levnedsmiddel med følgende kendetegn:

- a. levnedsmidlet har de i § 2, stk. 1, punkt a og b nævnte egenskaber,
- b. fedtindholdet er mindst 39 og højst 41 vægt-%,
- c. vandindholdet er mindst 50 vægt-%.

B. Øvrige bestemmelser

§ 29. Benævnelsen »minarine« er påbudt og forbeholdt for det i § 28 definerede produkt, jfr. § 10.

§ 30. Detailemballage for minarine skal være mærket med angivelse af:

- 1) at produktet indeholder 40 % fedtstof,
- 2) produktets indhold af flerumættede fedtsyrer (linolsyre) i overensstemmelse med § 18 eller §26, nr. 1,

- 3) opbevaringsforskrift som for diætmargarine, hvis produktet indeholder flerumættede fedtsyrer som nævnt i § 26, nr. 1,
- 4) at produktet ikke egner sig til stegning.

§ 31. I øvrigt finder reglerne i kapitel II, afsnit A-E tilsvarende anvendelse for minarine.

Kapitel IV

Ermol

A. Definition

§ 32. Ermol omfatter levnedsmidler med følgende kendetegn:

- a. de indeholder spiselige olier og/eller spiselige fedtstoffer enten i emulsion, i det væsentlige af typen olie- i -vand, eller i blanding med andre levnedsmiddelingredienser på en sådan måde, at der ved tilsætning af væske fremkommer en emulsion af nævnte type,
- b. deres indhold af olier og fedtstoffer hidrører ikke eller kun delvis fra mælk,
- c. de modsvarer med hensyn til formål og anvendelse konsummælks- eller mejeriprodukter med de under a. nævnte kendetegn.

B. Øvrige bestemmelser

§ 33. Højst 10 vægt-% af fedtstoffer i ermol må være mælkefedt.

§ 34. Ud over de i § 3, stk. 1, § 4, stk. 1-3, samt § 5, stk. 1 nævnte levnedsmiddelingredienser må der anvendes stivelse.

§ 35. Benævnelsen »ermol« er påbudt og forbeholdt for produktet, jfr. § 10.

§ 36. I øvrigt finder reglerne i kapitel II, afsnit A-E tilsvarende anvendelse på ermol, med undtagelse af § 2, § 3, stk. 2 og 3, § 4, stk. 4, § 6, § 9, § 11, punkt 5) og §§ 16-18.

§ 37. Indgår der i ermol uforarbejdet stivelse eller stivelse, der er modificeret ved fysiske processer eller ved hjælp af enzymer, kan dette i ingredienslisten, jfr. § 13, angives ved kategoribetegnelsen »stivelse«. Alle kategorier af saccharose kan angives ved kategoribetegnelsen »sukker«. Vandfri dextrose eller dextrosemonohydrat kan angives ved ka-

tegoribetegnelsen »dextrose«. Kaseinat af enhver art kan angives ved kategoribetegnelsen »kaseinat«.

Kapitel V

Andre fedtholdige levnedsmidler

A. Definition

§ 38. De i § 1, stk. 1 i lov om margarine m.v. nævnte andre fedtholdige levnedsmidler er levnedsmidler med følgende kendetegn:

- de indeholder spiselige olier og/eller spiselige fedtstoffer i emulsion i det væsentlige af typen vand- i -olie eller i blanding indbyrdes eller med andre levnedsmidler,
- deres indhold af olier og fedtstoffer hidrører ikke eller kun delvis fra mælk,
- deres fedtindhold er over 20 og under 99,5 vægt-%,
- de modsvarer m.h.t. formål og anvendelse margarine, minarine eller mejeriprodukter med de under a nævnte kendetegn.

Stk. 2. Ved margarineost forstås et levnedsmiddel, der har de i stk. 1 a-b nævnte kendetegn, og som med hensyn til formål og anvendelse modsvarer ost.

B. Øvrige bestemmelser

§ 39. Tilvirkning, forhandling en gros, indførsel og udførsel af de i § 38, stk. 1 definerede produkter er forbudt, når disse er bestemt til detailforhandling. Tilvirkning, forhandling en gros, indførsel og udførsel af margarineost er forbudt.

§ 40. De ifølge § 39 tilladte produkter kan udover de i §§ 3-5 nævnte ingredienser indeholde andre levnedsmiddelingredienser.

§ 41. Produkternes emballage skal være mærket i overensstemmelse med § 21, dog kan en angivelse af, til hvilken brug produktet er beregnet, træde i stedet for en benævnelse. Fedtindholdet skal angives i overensstemmelse med § 16, stk. 1.

§ 42. I øvrigt finder følgende bestemmelser i kapitel II, afsnit A-E tilsvarende anvendelse på produkterne: § 3, stk. 1-2, § 4, stk. 1-3, § 5, §§ 7-8 og §§ 22-23.

Kapitel VI

Vitaminpræparater

§ 43. Virksomheder, der ønsker godkendelse af de af dem tilvirkede eller indførte vitaminholdige præparater til anvendelse i margarine og minarine, jfr. § 6, stk. 3, skal derom indsende ansøgning til statskontrollen og efter påkrav give denne de til sundhedsmæssig bedømmelse nødvendige oplysninger bl.a. med hensyn til tilvirkningen samt levere de til undersøgelse af aktiviteter m.m. krævende prøver. De pågældende virksomheder skal afholde udgifterne ved de undersøgelser, der kræves til bedømmelse af, hvorvidt godkendelse kan meddeles.

Kapitel VII

Indførsel og udførsel

§ 44. Statskontrollen kan fastsætte, at særlige udgifter i forbindelse med tilsyn, herunder betaling af særlige undersøgelser, skal afholdes af virksomheden.

§ 45. Indførsel her til landet af margarine m.v. må kun finde sted, såfremt der for hvert enkelt forsendelse til toldvæsenet afleveres en af statskontrollen på den autoriserede importørs anmodning udfærdiget passerseddel, der indeholder angivelse af importørens navn, varernes art og mængde og oprindelse-land samt hvor varen skal opbevares indtil forhandling eller anvendelse finder sted.

Stk. 2. Statskontrollen kan som betingelse for udstedelse af passerseddel kræve fornøden dokumentation for, at der i det pågældende land er fastsat krav til tilvirkning af margarine m.v. af mindst tilsvarende art som de krav, der er gældende for tilvirkning af margarine m.v. her i landet.

Stk. 3. Indført margarine m.v. må ikke forhandles eller anvendes til tilvirkning af levnedsmidler, forinden statskontrollen efter evt. undersøgelse af varerne har meddelt tilfaldelse dertil.

Kapitel VIII

Regnskab og afgift

§ 46. Til dækning af udgifterne ved kontrollen med margarine m.v. skal autoriserede virksomheder betale en afgift af de mængder, der tilvirkes her i landet, eller som indføres her i landet.

Stk. 2. Afgiften fastsættes således pr. 100 kg.:

- a. Margarine og minarine bortset fra de under b. nævnte produkter. 113 øre
- b. Diætmargarine og minarine mærket med indhold af mindst 40 eller 55 % flerumættede fedtsyrer. 118 øre
- c. Ermol m.m. 40 øre
- d. Andre fedtstofholdige levnedsmidler. 40 øre

dog mindst 50 kr. pr. påbegyndt kalendermåned, hvori en fabrikant og importør har autorisation til tilvirkning eller import af produkter af ovennævnte art.

Stk. 3. Til dækning af udgifter ved kontrollen med de her i landet tilvirkede og indførte vitaminholdige præparater til anvendelse i margarine m.m. skal de pågældende virksomheder betale en afgift på 13 øre pr. million retinolækvivalenter.

§ 47. Autoriserede virksomheder skal føre regnskab over tilvirkning, import og fordeling af margarine m.v., samt over køb og forbrug af vitaminpræparater. Hver virksomhed skal senest den 5. i hver måned til statskontrollen indsende en opgørelse på særligt skema over den foregående måneds tilvirkning, import, salg og fordeling af margarine m.v.

Stk. 2. Virksomheder der har fået godkendt vitaminpræparater, jfr. § 43, skal efter nærmere forskrift af statskontrollen føre regnskab over tilvirkning (indførsel) og levering af præparater. Regnskaberne skal være tilgængelige for kontrollen, og denne skal have adgang til fabrik og lager og til at udtage prøver af de til udlevering bestemte varer.

Stk. 3. Fabrikanter og importører af vitaminpræparater skal senest den 5. i hver måned til statskontrollen indsende en opgørelse over den leverede mængde retinolækvivalenter.

Stk. 4. De i stk. 1 nævnte regnskaber skal altid kunne afstemmes. Regnskaberne skal være tilgængelige for statskontrollen, der skal have adgang til at foretage afstemning m.m. ved eftersyn af originale bilag, såsom fragtbreve, regninger, afregninger m.m. De pågældende virksomheder skal yde statskontrollen fornøden bistand ved eftersynene.

Stk. 5. Afgiften opkræves af statskontrollen og indbetales ved benyttelse af særlige giroindbetalingskort, hvorpå afgiftsbeløbet er anført, og som tilsendes virksomhederne af Statens Regnskabsdirektoret. Afgiftsbeløbet skal være indbetalt senest 14 dage efter modtagelsen af giroindbetalingekortet og kan i tilfælde af manglende betaling inddrives ved udpantning.

Kapitel IX

Tilsynsmyndigheden

§ 48. Statskontrollen med mejeriprodukter og æg m.m. fører tilsyn med overholdelse af bestemmelserne i denne bekendtgørelse.

Kapitel X

Dispensationsbestemmelser

§ 49. Landbrugsministeren eller efter hans bemyndigelse statskontrollen kan, når hensynet til udførsel af margarine m.v. herunder afvigelse i lovgivningen i det pågældende indførselsland, taler derfor, tillade at bestemmelserne i denne bekendtgørelse fraviges.

Stk. 2. Endvidere kan landbrugsministeren eller efter hans bemyndigelse statskontrollen, når særlige grunde taler derfor, tillade at bestemmelserne i denne bekendtgørelse fraviges for margarine m.v., der indføres her til landet.

Kapitel XI

Straffebestemmelser

§ 50. Overtrædelse af bestemmelserne i nærværende bekendtgørelse eller af de i medfør deraf fastsatte forskrifter eller betingelser straffes med bøde i medfør af §§ 19-20 i lov nr. af . 1983 om margarine m.v.

Kapitel XII

Ikrafttrædelses- og ophævelsesbestemmelser

§ 51. Denne bekendtgørelse træder i kraft den . 1983, samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 173 af 30. maj 1925 om tilvirkning og forhandling af margarine m.m. som ændret ved bekendtgørelse nr. 145 af 15. december 1950, nr. 268 af 1. juli 1968 og nr. 73 af 20. februar 1981, bekendtgørelse nr. 169 af 2. juni 1931 om tilvirkning og for-

handling af ermol (fedtemulsioner) m.m. som ændret ved bekendtgørelse nr. 70 af 20. februar 1981, bekendtgørelse nr. 344 af 5. december 1961 om vitaminvirkning i margarine som ændret ved bekendtgørelse nr. 202 af 13. maj 1971, bekendtgørelse nr. 406 af 25. oktober 1967 om tilvirkning, indførsel og forhandling m.m. af erstatningsmidler for smør,

margarine, svinefedt og talg, bekendtgørelse nr. 204 af 13. maj 1971 om diætmargarine og om margarines mærkning med indhold af flerumættede fedtsyrer, bekendtgørelse nr. 449 af 9. oktober 1972 om minarine og bekendtgørelse nr. 684 af 22. december 1978 om afgift af margarine m.m. samt af vitaminpræparater til margarine m.m.

Landbrugsministeriet, den

Bekendtgørelse om margarinefabrikker m.m.

I medfør af § 5 i lov nr. af om margarine m.v. fastsættes herved nedenstående bestemmelser for virksomheder der tilvirker, importerer og forhandler engros (oplag) af margarine, minarine, ermol samt visse andre fedtholdige produkter.

Kapitel I

Autorisation og godkendelse

§ 1. Tilvirkning, udførsel og indførsel af margarine m.v. jfr. § 1, stk. 1 i lov om margarine m.v. må kun foretages af virksomheder, der er autoriseret hertil af statskontrollen med mejeriprodukter og æg m.m. jfr. § 21. Ved autorisationen tildeles der hver enkelt virksomhed et autorisationsnummer.

Stk. 2. Forhandling en gros af margarine m.v. må kun foretages af virksomheder, der er godkendt hertil af statskontrollen. Ansøgning om godkendelse med angivelse af hvor lagerstederne er beliggende indsendes til statskontrollen.

Stk. 3. Ansøgning om autorisation til tilvirkning af margarine m.v. skal være bilagt fornødne planer over bygning samt fornødne planer og specifikationer over anlæg til behandling af produkterne. Statskontrollen med mejeriprodukter og æg m.m. kan kræve yderligere oplysninger med henblik på vurdering af, hvorvidt og på hvilke vilkår autorisationen kan meddeles.

§ 2. Ejerskifte skal anmeldes overfor statskontrollen.

Stk. 2. Statskontrollens skriftlige godkendelse kræves:

- 1) i tilfælde af bygningsmæssige ændringer, som er af væsentlig betydning for tilvirknings- og lagerlokaler samt for personalehygiejne,
- 2) i tilfælde af ændringer i virksomhedens indretning i øvrigt som er af væsentlig betydning for de hygiejniske forhold i tilvirknings- og lagerlokaler samt for personalehygiejne, og
- 3) hvis virksomheden agter at påbegynde produktion af andre grupper af produkter end angivet i autorisationsskrivelsen.

§ 3. Der må ikke i eller i forbindelse med lokalerne drives eller forefindes nogen virksomhed, der ikke er omfattet af lov om margarine m.v., medmindre landbrugsministeriet i hvert enkelt tilfælde har meddelt tilladelse dertil på eventuelle særlige betingelser.

§ 4. Autorisation meddeles skriftligt med angivelse af eventuelle særlige vilkår for autorisationen og med angivelse af frist for vilkårenes opfyldelse. Desuden anføres de produkter som autorisationen omfatter.

§ 5. Virksomheder, der ved denne bekendtgørelses ikrafttræden lovlig tilvirker margarine m.v., kan fortsætte denne tilvirkning uanset, at autorisation ikke er givet. Ansøgning om autorisation af sådanne virksomheder skal være indsendt til statskontrollen senest et år efter denne bekendtgørelses ikrafttræden.

Kapitel II

A. Virksomhedernes placering, omgivelser m.m.

§ 6. Tilvirkning af margarine m.v. må kun finde sted i virksomheder, der er placeret således i forhold til omgivelserne, herunder i forhold til andre virksomheder, at der ikke opstår ulemper i hygiejnisk henseende.

Stk. 2. Virksomheden skal være grundmuret eller for elementbyggeris vedkommende være opstillet på fast sokkel. Uden for samtlige indgange til virksomhedens lokaler skal et passende areal være belagt med asfalt, beton eller andet materiale, som forhindrer ansamling af overfladevand, og som muliggør behørig rengøring af arealet.

B. Virksomheders vandforsyning

§ 7. Virksomheder, der tilvirker margarine m.v., må kun anvende vand, der opfylder bestemmelserne i miljøministeriets bekendtgørelse nr. 6 af 4. januar 1980 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg.

Stk. 2. Efterbehandling af vand i et ionbytningsanlæg m.v. (i virksomheder der tilvirker margarine m.v.) må kun foretages efter tilladelse fra statskontrollen.

C. Virksomheders spildevandsafledning

§ 8. Kloakledninger, der fører rengørings-spildevand, skal være af glaserede rør eller andet egnet materiale. Rensebrønde, gennemløbsbrønde og fedtudskillere må ikke være placeret i tilvirknings- og opbevaringslokaler, og de skal være placeret i en sådan afstand fra disse, at deres placering ikke medfører lugtgener eller ulemper i sundhedsmæssig henseende.

D. Virksomheders indretning

§ 9. Virksomheden skal være indrettet med de fornødne tilvirknings- og opbevaringslokaler, herunder kølerum, særligt lokale eller anden egnet plads for emballage, tilsætningsstoffer, rengøringsmateriel samt for rengørings- og desinfektionsmidler. Der skal herudover forefindes nødvendig spiseplads, garderobe, m.m. for personalet (jfr. reglerne i arbejderbeskyttelseslovgivningen).

Stk. 2. Til afvaskning af returemballage herunder containere o. lign. skal der på et

hensigtsmæssigt sted, eventuelt i et særligt vaskerum, forefindes et hensigtsmæssigt vaskearrangement forsynet med nødvendige afløbsindretninger.

Stk. 3. Virksomheden skal videre være indrettet med sådanne ekspeditionsforhold, at produkterne uden ulemper i hygiejnisk henseende kan bringes fra lagerrum til transportmiddel.

Stk. 4. Såfremt virksomheden tilvirker dybfrosne produkter, skal den indeholde såvel egnede fryseindretninger til indfrysning som egnede frostlagerindretninger.

Stk. 5. Til brug for personalet skal forefindes et tilstrækkeligt antal aflåselige toiletrum (toiletområder) med vandkloset og håndvask.

Stk. 6. Der må ikke være dørforbindelse fra toiletområde og vaskerum (baderum) til tilvirkningslokaler, opbevaringslokaler, ekspeditionslokaler eller andre lokaler, hvori levnedsmidler og tilsætningsstoffer forefindes, medmindre toiletområdet indeholder et særligt forrum, og dette forrum er adskilt fra den del af toiletområdet, hvor kloset og evt. urinal er placeret, ved væg og døre, der slutter tæt til gulv (dørtrin), loft og væg. Døre fra toiletområdet skal være selvlukkende.

Stk. 7. Affald fra virksomheden skal kunne opsamles, opbevares og fjernes på en hygiejnisk hensigtsmæssig måde.

Stk. 8. Stationære anlæg til opvarmning, kraftmaskiner eller kølekompressor, der kan forurene luften, skal have plads i særskilte, effektivt ventilerede rum.

Stk. 9. Lokalerne skal være sikret mod rotter og andre skadedyr.

Stk. 10. Der må ikke være direkte dørforbindelse fra virksomhedens lokaler til rum, der benyttes til beboelse.

Kapitel III

A. lokalernes indretning

§ 10. Virksomhedens lokaler skal have en sådan størrelse, indretning og placering, at tilvirkningen, behandlingen - herunder emballeringen - og opbevaringen af produkterne kan gennemføres på en hygiejnisk tilfredsstillende måde og i overensstemmelse med de iøvrigt gældende bestemmelser for produkters tilvirkning, behandling og opbevaring. De skal være vel vedligeholdte og

indrettet således, at der er mulighed for at opretholde en god orden og renlighed.

Stk. 2. Virksomhedens lokaler skal være hensigtsmæssigt oplyst med kunstig belysning i overensstemmelse med den til enhver tid fastsatte standard, for tiden Dansk Standard nr. 700 (Dansk Standardiseringsråd). Den kunstige belysning skal være anbragt således, at levnedsmidlerne ikke påvirkes skadeligt. Passende anordninger skal forefindes til beskyttelse af levnedsmidlerne mod direkte sollys.

Stk. 3. Lokalerne skal - bortset fra køle- og fryserum - være hensigtsmæssigt ventilerede. Toiletområder skal være selvstændigt ventileret og så vidt muligt direkte til det fri. Vinduer, der åbnes, samt aftræks- og ventilationsåbninger med direkte adgang til det fri skal være sikret mod indtrængen af insekter og skadedyr.

Stk. 4. I tilvirkningslokaler og i ekspeditiionslokaler (områder) eller i disses umiddelbare nærhed på let tilgængelige steder skal der forefindes håndvaske. En håndvask i toiletområdet kan kun godkendes i denne forbindelse, når håndvasken er placeret i et særligt forrum i toiletområdet.

Stk. 5. Samtlige håndvaske i virksomheden skal være forsynet med rindende varmt og koldt vand med forskriftsmæssigt afløb til kloak. Håndvaske i virksomheder, der nyindrettes eller i væsentlig grad ombygges, skal opsættes således, at vaskens bagside enten er mindst 5 cm fra væg eller indmuret i væg. Der skal ved samtlige håndvaske forefindes sæbe og engangsaftrængningsmidler, f.eks. papirhåndklæder. I omklædnings- og toiletrum skal forefindes iøjnefaldende opslag med påbud til personalet om at rengøre arme og hænder omhyggeligt med sæbe, forinden arbejdet påbegyndes og efter afbenyttelse af toilet.

Stk. 6. Gulve skal være jævne og afvaskelige og af materialer, som er tilpasset anvendelsen af lokalerne. Gulve i toiletområdet skal være af holdbart materiale, der er uegnetnemtrængeligt for fugtighed, og skal normalt være forsynet med gulv afløb. Ethvert gulv afløb skal være forsynet med vandlås, der er udført i egnet materiale. Det skal sikres, at der i vandlåse er sådan gennemskylning, at der ikke i disse henstår ildelugtende vand.

Stk. 7. Vægge skal være tætte, og af materialer, som er tilpasset anvendelsen af loka-

lerne. Væggene skal være jævne og skal være afvaskelige til passende højde.

Stk. 8. Lofter skal være tætte og af materialer, der er tilpasset anvendelsen af lokalerne.

Stk. 9. Døre til det fri skal være selvlukkende.

Stk. 10. Opvarmningen af lokalerne må ikke foretages ved varmekilder, der afgiver støv, lugt eller røg til lokalerne.

B. Tilvirkningslokaler

§ 11. De i denne § nævnte lokaler skal have en størrelse på mindst 20 m² og overalt en lofthøjde på mindst 2,5 meter.

Stk. 2. Gulvene skal være tætte og af beton afdækket med klinker eller af andet egnet materiale og være lagt med passende fald til afløb. Der må ikke forefindes fodpaneler og lignende af træ.

Stk. 3. Væggene skal i en højde af mindst 1,7 m - for virksomheder der nybygges, eller de dele af virksomheder, som væsentligt ombygges, dog 2 m - være beklædt med glaserede fliser eller andet egnet materiale. Overgangen mellem gulv og væg skal være tæt og være udført som hulkel eller på anden for rengøring hensigtsmæssig måde. Dog kan lette skillevægge, fæstet til gulv med ben af rustfrit materiale og med en højde på mindst 15 cm, anvendes på steder, hvor sådan adskillelse er hygiejnisk forsvarlig. Overgang fra vægbeklædning til en pudset overvæg skal udføres enten uden kantdannelse eller være malet med vandfast maling i en ca. 8 cm bred stribe. Overgangen fra vægflade til vægflade skal udføres på en for rengøring hensigtsmæssig måde.

Stk. 4. Fuger mellem klinker, fliser og lignende skal være udfyldt i niveau.

Stk. 5. Lofter skal være jævne og lette at rengøre.

Stk. 6. Vinduesplader skal i virksomheder, der nybygges, eller i de dele af virksomheder, der væsentligt ombygges, have en hældning på mindst 30° mod lokalet.

Stk. 7. Døre skal være glatte og afvaskelige. Dørtrin af træ mellem tilvirkningslokaler og mellem tilvirkningslokaler og andre lokaler må ikke forefindes.

Stk. 8. Lokalerne skal være forsynet med vandhaner i fornødent antal.

C. Opbevaringslokaler, herunder kølerum og fryseindretninger.

§ 12. Køle- og fryserum skal have en sådan kapacitet, at gældende temperaturforskrifter for de opbevarede produkter kan overholdes, og hensigtsmæssig oplagring iøvrigt kan sikres (kølede lagre og lignende). Kølerum skal være forsynet med et let aflæseligt termometer med en nøjagtighed på $\pm 1^\circ$ ved 5°C .

Stk. 2. Kølerums- og fryserumsdøre skal være fremstillet af egnet materiale, der er let at renholde.

Kapitel IV

Inventar, apparatur, redskaber m.m.

§ 13. Inventar, redskaber, apparatur m.m. skal være vel vedligeholdt og være af en sådan konstruktion og af et sådant materiale, at en hensigtsmæssig behandling af produkterne muliggøres, og en let og effektiv rengøring og desinfektion kan foretages. Inventar m.m. må ikke - bortset fra paller - være af træ.

Stk. 2. Redskaber og apparatur, herunder beholdere (tanke), samt rør, haner, fittings m.m. skal, for så vidt angår de flader, der kommer i berøring med råvarerne og de deraf tilvirkede produkter, være af rustfrit stål eller andet materiale, der er egnet til formålet. Redskaber til afmåling af farve, syrekultur og lignende skal være af materiale, der ikke kan slås itu.

Stk. 3. Anbringes inventar og apparatur m.m. på gulvet, skal det være let flytteligt eller være anbragt således at rengøring let kan foretages.

Stk. 4. Afvejningskar skal være således anbragt i forhold til væg og gulv, at karrets indhold ikke udsættes for forurening og således, at karrets kant er hævet mindst 20 cm over gulvet. Beholdere (tanke) skal være lukkede eller kunne overdækkes. Beholdere (tanke) skal, medmindre effektiv manuel rengøring kan gennemføres, være udstyret med mekanisk anordning, der sikrer en effektiv rengøring og desinfektion.

Stk. 5. Opbevaringsbeholdere (tanke) til mælk skal være således installeret og udstyret, at indholdet kan sikres en ensartet temperatur overalt i beholderen.

Stk. 6. Opbevaringsbeholdere (tanke) opstillet i det fri skal være placeret således, at påfyldning, tømning og rengøring kan foregå på en hygiejnisk forsvarlig måde og således, at eftersyn let lader sig foretage. Luftudligningsventiler (ventilationsventiler) på tankene skal være beskyttet mod indtrængning af fremmedlegemer.

Stk. 7. Ved varmeveksling i forbindelse med opvarmning eller afkøling af produkter i kølekapper, varmevekslere o.lign. skal der træffes tekniske foranstaltninger til at sikre, at der ikke kan ske tilblanding af det varmebærende medium til produktet. Som varmebærende medium må anvendes damp, vand og isvand. I apparatur, hvor sikringen sker ved opretholdelse af en tilstrækkelig trykdiferens, må tillige anvendes opløsninger af natriumklorid eller calciumklorid eventuelt med tilsætning af natriumkarbonat, trinatriumfosfat eller natriumhydroxid. I hermetisk lukkede kølesystemer, der har en direkte kontaktflade mod produktet, må endvidere anvendes kølemidlerne ammoniak, R-12 og R-22 (ref. ISO nr. 817 1974). Statskontrollen kan tillade brug af andre varmebærende medier og eventuelt brug af disse medier under andre forhold.

Stk. 8. Trykluft, der anvendes direkte i forbindelse med råvarer og færdigvarer skal være ren, tør og oliefri. Trykluftens **du**gpunkt skal være mindre end 2°C . Der skal indskydes et effektivt bakteriologisk filter med en porestørrelse på ikke over 0,5 mikrometer, og rørsystemet efter dette filter skal være af rustfrit stål eller andet egnet materiale og kunne rengøres og desinficeres.

Stk. 9. Ved anvendelse af automatisk virkende behandlingsanlæg skal konstruktion og styring være indrettet således, at de på effektiv måde sikrer mod uønskede, ukontrollerede sammenblandinger af forskellige produkter og effektivt hindrer forurening af produkterne med f.eks. rengøringsvæske.

Kapitel V

Renholdelse, vedligeholdelse m.m.

A. Udenomsareal og lokaler

§ 14. Gårdspladser, tilkørsels- og vaskespladser samt øvrige udenomsarealer skal holdes rene, ryddelige og være vel vedligeholdte samt i en sådan stand, at urenheder og uren

luft ikke derfra kan tilføres virksomhedens lokaler.

Stk. 2. Tilvirknings- og opbevaringslokaler skal holdes ryddelige vel vedligeholdte, tilbørligt ventilerede og omhyggeligt rengjorte.

Stk. 3. I tilvirknings- og opbevaringslokaler må der ikke foregå uvedkommende arbejde og færdsel og ikke findes uvedkommende genstande eller varer.

Stk. 4. Dyr må ikke have adgang til virksomhedens lokaler. Skadedyr skal bekæmpes.

Stk. 5. Giftstoffer, f.eks. til skadedyrsbekæmpelse, må kun modtages og forefindes i virksomheden i absolut tætte og robuste originaleballager og skal holdes effektivt adskilt fra såvel rå- som færdigprodukter. Udlægning af gift for gnavere i foderdepoter må ikke foretages i tilvirkningslokaler.

B. Inventar, apparatur, redskaber m.m.

§ 15. Alle ved tilvirkning og opbevaring m.m. af virksomhedens produkter anvendte beholdere, tanke, tankvogne, redskaber, maskiner, apparater, rørledninger, ventiler, spande, omrørere m.m. skal være vel vedligeholdte og til stadighed holdes omhyggeligt rene. Rengøringen skal foretages så hyppigt, det er nødvendigt og skal normalt afsluttes med en desinfektion.

Stk. 2. Til rengøringen må kun anvendes egnede rengøringsmidler. Rengøringen skal følges af gennemskylning (afskylning) med vand således, at rester af rengøringsmidler fjernes effektivt. Emballagerne for sådanne rengøringsmidler skal være forsynet med oplysning om rengøringsmidlets bestanddele, brugsområde og brugskoncentration. Statskontrollen kan forbyde anvendelsen af rengøringsmidler hvis anvendelse af disse giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder eller befrygtes at forurene levnedsmidlerne.

Stk. 3. Desinfektionen skal foretages på en af følgende måder:

- Ved brug af vand med en temperatur på mindst 80° C.
- Ved grundig gennemdampning, således at temperaturer i de indvendige flader i rør, redskaber m.m. er mindst 80° C.
- Med klorvand med mindst 200 mg aktivt klor pr. l.
- Med brintoverilteopløsning med mindst 300 mg H₂O₂ pr. l.

Statskontrollen med Mejeriprodukter og Æg m.m. kan tillade brug af andre desinfektionsmetoder end de under a) - d) nævnte.

Andre desinfektionsmidler end de under c) og d) angivne eller de i medfør af dette stykke særligt tilladte må ikke forefindes i virksomheden.

Stk. 4. Desinfektion må først foretages efter bortskylning af rengøringsmidlet. For flader, der kommer i berøring med produkter m.m. skal desinfektionsmidlet afskylles med vand efter en passende virkningstid.

Stk. 5. Desinfektion kan undlades, såfremt der i forbindelse med rengøringen anvendes salpetersyre af en styrke på mindst 0,3 pct., og denne bortskylles eller effektivt afdrypes efter en passende virkningstid.

Stk. 6. Udføres rengøring og desinfektion ved cirkulation, skal de anvendte påvirkningstider og -temperaturer samt cirkulationshastigheder i alle dele af systemet være tilstrækkelige til at sikre en fuldstændig rensning og effektiv desinfektion. Haner, rør m.m., der indgår i cirkulationssystemet, skal hyppigt adskilles og efterses. Slidte og defekte pakninger skal fornyes.

Stk. 7. Vogne, paller, hylder o. lign., der kommer i berøring med virksomhedens produkter såvel i uemballeret som i emballeret stand, skal være vel vedligeholdte og rene.

Stk. 8. Såvel detail- som engrosemballage skal være ren, fri for insekter og lignende uvedkommende bestanddele og forureninger og velegnet til formålet. Emballage skal såvel under transporten til virksomheden som under opbevaringen på virksomheden holdes effektivt beskyttet mod forurening, fugtighed og andet, der kan forringe produkternes hygiejniske kvalitet.

Stk. 9. Fryse- og køleaggregater skal afriemes efter behov.

Stk. 10. Ventilationssystemer skal holdes rene. Filtre skal hyppigt udskiftes eller renses.

Kapitel VI

Opbevaring og en gros transport af margarine

§ 16. Produkterne må ikke anbringes direkte på gulvet, men skal placeres på paller, tremmer, løse hylder og lignende.

Stk. 2. Er der for produkter påbudt, anbefalet eller på emballagen om disse angivet opbevaringstemperatur skal opbevaring og

transport af produkterne ske i overensstemmelse hermed. Virksomheden skal jævnligt føre kontrol med, at opbevaringstemperaturen overholdes.

Kapitel VII

Personalets hygiejne og sundhedstilstand m.v.

§ 17. Personer, der er beskæftiget i de af nærværende bekendtgørelse omhandlede virksomheder, skal iagttage omhyggelig renlighed i deres arbejde og have god personlig hygiejne.

Stk. 2. Den for virksomheden ansvarlige skal sørge for, at de ansatte personer får nødvendige anvisninger om, hvorledes de skal forholde sig i de spørgsmål om personlig hygiejne og renlighed, der har betydning for arbejdets forsvarlige udførelse. Indehaveren skal foretage de foranstaltninger, som i nævnte henseende er påkrævet under hensyn til arten af oplagringen eller behandlingen af produkterne.

Stk. 3. De beskæftigede personer skal være iført en passende særlig arbejdsdragt, f.eks. kittel, forklæde eller lignende af vaskbart stof samt være iført hovedbeklædning af passende udformning samt efter arbejdets beskaffenhed særlige benklæder af vaskbart stof.

Stk. 4. Arbejdsdragten skal holdes ren. Arbejdsdragt, der anvendes i forbindelse med behandling af margarine m.v. skal forblive på arbejdspladsen og må kun fjernes derfra for vask og reparation. Personlige effekter som klæder, tasker og lignende skal opbevares vel adskilt fra såvel arbejdsdragt som fra levnedsmidler.

Stk. 5. Personalet skal vaske hænder umiddelbart før arbejdets begyndelse og efter hvert toiletbesøg samt så ofte, det iøvrigt af hygiejniske grunde er nødvendigt. Personer, som beskæftiges ved behandling af margarine m.v. skal herudover i fornøden udstrækning vaske underarme. Ved vasken skal anvendes sæbe og varmt vand og om nødvendigt hånddesinfektionsmiddel.

Stk. 6. Tobaksrygning i tilvirknings- og opbevaringslokaler er forbudt.

§ 18. Personer, der lider af eller er bærere af sådanne smitsomme sygdomme, hvis smitstof gennem levnedsmidler kan spredes til andre personer, må ikke være beskæftiget

ved tilvirkning eller behandling af margarine m.v.

Stk. 2. Personer, der lider af væskende eller inficerede sår, inficeret eksem eller lignende, må ikke være beskæftiget ved tilvirkning eller behandling af margarine m.v.

Stk. 3. Personer, der omfattes af stk. 1 og 2, skal meddele herom til den ansvarlige for virksomheden. Det påhviler denne ansvarlige at anmelde til statskontrollen, når det kommer til hans kendskab, at der blandt hans personale forekommer sygdomme, der formodes at henhøre under de i stk. 1 nævnte sygdomme, og statskontrollen skal meddele dette videre til embedslægeinstitutionen.

Stk. 4. Såfremt statskontrollen eller en embedslægeinstitution måtte få formodning om, at en person omfattet af § 18 stk. 1 er beskæftiget ved en virksomhed omfattet af nærværende bekendtgørelse, skal man gensidigt underrette hinanden og statskontrollen skal nedlægge forbud, som anført i § 18 stk. 1.

§ 19. Personer, der har været udelukket fra beskæftigelse på grund af smitsomme sygdomme, eller fordi de har været bærere af smitstoffer for sådanne sygdomme (jfr. § 18, stk. 1), må ikke påny beskæftiges ved behandling af margarine m.v. forinden statskontrollen - i samråd med embedslægeinstitutionen - skriftligt har tilladt dette.

Kapitel VIII

Lokaler hos engrosforhandlere, importører og eksportører af margarine m.v.

§ 20. Margarine m.v. skal hos engrosforhandlere, importører og eksportører opbevares på et af Statskontrollen med Mejeriprodukter og Æg m.m. godkendt lager.

Stk. 2. Lagerlokaler, hvori der opbevares margarine m.v. som er underkastet særlige temperaturforskrifter, skal være forsynet med de nødvendige fryse- eller køleanlæg.

Stk. 3. Lokalerne skal være forsynet med fornødent lys og fornøden ventilation. Gulvene skal være hele og uigennemtrængelige for fugtighed samt, bortset fra frostlagre, have passende fald til afløb med vandlås. Vægge og lofter i lagerlokaler skal være hele og skal, mindst til en højde af 2 meter være afvaskelige.

Stk. 4. Lagerlokalerne skal holdes rene og være vel vedligeholdte.

Stk. 5. Der må ikke fra lagerlokalerne være direkte forbindelse til toiletrum. Håndvaske med sæbe eller hånddesinfektionsmiddel og engangshåndklæder skal forefindes i toiletrummene, og der skal forefindes opslag til personalet om, at det efter afbenyttelse af toilet skal vaske hænder, forinden arbejdet i lagerlokalerne på ny påbegyndes.

Stk. 6. Personalets gang- og arbejdstøj må ikke opbevares i lagerlokalerne.

Stk. 7. Ved af- og pålæsning af margarine m.v. f.eks. fra containere, skal varen være effektivt beskyttet mod forurening, fugtighed, sollys og temperaturændringer.

Kapitel IX

Tilsynsmyndigheder m.m.

§ 21. Statskontrollen med Mejeriprodukter og Æg m.m. fører tilsyn med overholdelsen af bestemmelserne i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Statskontrollen har mod behørig legitimation adgang til ethvert sted, hvor margarine m.v. tilvirkes, behandles, oplagres eller forhandles en gros samt til ethvert transportmiddel, hvori margarine m.v. er indladet. Statskontrollen har ret til vederlagsfrit på ethvert af disse steder at udtage prøver af råvarer, halvfabrikata, færdigvarer, emballage, tilsætningsstoffer, bekæmpelsesmidler samt desinfektions- og rengøringsmidler.

Stk. 3. Den, der er ansvarlig for forhold, som omfattes af denne bekendtgørelse, skal efter anmodning fra statskontrollen give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for tilsynets eller kontrollens gennemførelse.

Stk. 4. Statskontrollen med Mejeriprodukter og Æg m.m. er berettiget til - når forholdene gør det påkrævet - at nedlægge forbud mod en virksomheds fremstilling af margarine m.v. samt eventuelt at tilbagekalde en autorisation.

Stk. 5. De autoriserede virksomheder skal afgive de i stk. 2 nævnte prøver uden veder-

lag og skal på begæring emballere og forsende prøver efter tilsynsmyndighedernes nærmere bestemmelser, ligesom de skal afholde udgifterne ved forsendelsen.

Stk. 6. Enhver autoriseret eller godkendt virksomhed skal være statskontrollen med mejeriprodukter og æg m.m. behjælpelig med prøveudtagning og undersøgelse af margarine m.v.

§ 22. Ved tilsyn med virksomheden skal det sikres, at forudsætningerne for autorisationsmeddelelse stadig er til stede.

Stk. 2. Statskontrollen kan fastsætte nærmere retningslinier for tilsynet med de autoriserede virksomheder.

Kapitel X

Klage og dispensation

§ 23. De af statskontrollen i medfør af denne bekendtgørelse truffne afgørelser kan inden 4 uger påklages til Landbrugsministeriet.

Stk. 2. Klagemyndigheden kan indtil 6 måneder efter afgørelsen se bort fra overskridelse af klagefristen, når overskridelsen af særlige grunde er undskyldelig.

§ 24. Statskontrollen med Mejeriprodukter og Æg m.m. kan, når forholdene taler derfor meddele dispensation fra bestemmelserne i nærværende bekendtgørelse.

Kapitel XI

Straffebestemmelser

§ 25. Overtrædelse af bestemmelserne i §§ 1-3, § 5, stk. 1, §§ 6-17, § 18, stk. 1-3 §§ 19-20 og § 21, stk. 2-3 og stk. 5. straffes med bøde.

Kapitel XII

Ikrafttrædelses- og ophævelsesbestemmelser.

§ 26. Denne bekendtgørelse træder i kraft den,

Olier til margarineindustrien

Råvarerne, der indtages i spiseolieraffinaderiafdelingene, kan opdeles i 3 grupper:

- a) vegetabiliske olier & fedtstoffer
- b) animalske fedtstoffer
- c) **marineolier.**

For gruppe a's vedkommende kan disse olier være fremstillet ved ekstraktion eller ved presning af plantedele (hovedsageligt "frødele").

De animalske fedtstoffer leveres fra fedtsmelterier og råvarerne har passeret eller skal kunne passere en dyrlægekontrol.

Marineolierne (olier fra fisk og søpattedyr) indtages ikke i selve **spiseolieraffinaderisektionerne** før efter den såkaldte hærtningsproces, hvori **tran-** lugten fjernes. Inden disse olier når hærtningsprocessen, gennemgår de en forrensning (ludraffinering og/eller blegning) for at fjerne urenheder, der kan forstyrre de optimale forløb af hærtningsprocessen.

For alle 3 grupper gælder, at der føres en nøje laboratoriekontrol med råolierne for at sikre den bedst mulige færdigvarekvalitet.

Det første trin i raffineringsprocessen kan være en behandling med en syre efterfulgt af en iblanding af natronlud (natriumhydroxydopløsning) eller andre alkaliske stoffer (soda eller natriumfosfat). Herved fjernes de syrer (fedtsyrer), der findes i råolien og samtidigt **medrives** hovedparten af andre uønskede urenheder ("lecithiner", farvestoffer, metalspor og lign.) Alle de anvendte kemikalier er kendte, rene veldefinerede forbindelser uden "giftvirkning".

Det er en hovedregel for al raffinaderivirksomhed, at der i afdelingen kun findes stoffer, der er godkendt til behandlingen. En anden hovedregel er, at de stoffer, der anvendes, ikke må forefindes i færdigvarerne. **En** undtagelse herfra er antioxidanter og citronsyre, der tilsættes for at bevare kvaliteten af færdigvarerne. **Mængderne** og brugen af disse stoffer er begrænset af myndighederne. I Danmark er disse forhold beskrevet i den såkaldte positivliste. EF har

en lignende liste og andre lande har tilsvarende forordninger.

Det andet trin i raffineringsprocessen er en blegning efterfulgt af en filtrering. Ved denne delproces iblandes olien en lille mængde blegejord, der adsorberer en del af farvestofferne samt urenheder, der ikke helt er fjernet ved den forudgående **ludbehandling** (såbespor, rester af "licithin" og lign.). Her er tale om en fysisk proces (adsorption), ikke en kemisk proces (f.eks. iltning). Blegejord fremstilles af en speciel lerart (Bentonit), der renses for urenheder ved kogning med en mineralsyre (svovlsyre, saltsyre eller fosforsyre). Efter udvaskning, tørring og formaling fremkommer produktet som et hvidt eller gråhvidt pulver, der ikke indeholder bestanddele, der er opløselige i olierne. Importen af blegejord sker navnlig fra Tyskland og England. I blegeproces trinnet kan også anvendes blegekul, der fremstilles på lignende måde som blegejord, men ud fra vegetabilsk trækul, samt filtreringshjelpestoffer såsom pulveriseret, ren papircellulose og rensed **diatomé-pulver** (kiselgur).

En del af olierne (fedtstofferne) hærdes. Denne delproces foretages for at fjerne tranlugten i marineolierne samt for at hæve smeltepunkterne af olierne (fedtstofferne). Olierne opvarmes til **150-180°C** og ved hjælp af en katalysator indføres brint i dobbeltbindingerne i fedtsyrerne i **olienolekylerne**, dvs. at fedtsyrerne f.eks. omdannes i rækkefølgen fra meget umættede, mindre umættede til mættede fedtsyrer, f.eks. linolensyre - linolsyre - oliesyre - **stearinsyre**. Efter at man har opnået den ønskede grad af mætning med brint, køles olien og katalysatoren filtreres fra. Eventuelle katalysatorspor fjernes ved den efterfølgende raffinering. Katalysatoren består som regel af metallisk, meget findelt nikkel, der er udfældet på en ren, udvasket, mineralsk filterhjelpe.

Det tredje trin i raffineringsprocessen er den såkaldte desodorisering. Dette trin består i en opvarmning under vaccum til 180°220°C med samtidig indblæsning af ren vanddamp (ædeldamp). Herved fjernes alle lugt- og smagsstoffer. Efter behandlingen køles olien ned til **40-50°C** og blankfiltreres ("pole-res"). Under desodoriseringen tilsættes til nogle olietyper små mængder citronsyre, hvilket giver færdigvaren en bedre holdbarhed.

Færdigvaren tappes i ~~jernbane~~ eller biltankvogne, i tromler, i kartoner,

der er foret med en plasticpose eller i **plastcoatede** papirsække. Plast-kvaliteten er godkendt til anvendelse for spisevarer.

Færdigvarerne kontrolleres ved fysiske og kemiske analyser. Hver charge dobbeltkontrolleres for smag og lugt.

Spiseoliers indhold af "fremmede bestanddele".

Næringsbestanddele: Kvælstof: intet
Mineraler: ingen
Vitaminer: naturlig E-vitamin
Sojaolie 1,2 o/oo
Rapsolie 0,7 o/oo

Tilsætningsstoffer: Antioxidanter,
Animalske fedtstoffer tilsættes som regel 50 ppm **BHT**
& 50 ppm **BHA** (primo 1979) .
Farvestoffer: ingen
Sødemidler: ingen

Forureningsbestanddele: Pesticider:
meget mindre end 0,1 ppm
Tung metaller: mindre end 0,1 ppm
Jern: mindre end 0,1 ppm
Antibiotica: ingen

Bakteriologiske bestanddele: Totalkim: ingen
Sygdomsbakterier: ingen
Skimmel svampe: ingen
Toksiner: ingen

Dansk Sojakagefabrik ApS

(Danish Soyacake Factory (Pvt.) Ltd.)

Hr. kontorchef J. Madelung
Landbrugsministeriet
Christians Brygge 12 A
1219 København K

Islands Brygge 24
2300 København S
Telefon 01-54 66 00
Postgirokonto 5 40 03 83
Telegramadresse: Soiakage
Telex 31313
Registreringsnr 42433

10. maj 1983

Vedr. oliefabrikkernes redegørelse af 9.4.79
"Olier til margarineindustrien"

Under det 1. møde i ministeriets margarinelovsudvalg rejstes spørgsmålet om kvaliteten af de af olieindustrien leverede råstoffer til margarinefremstilling.

På denne foranledning fremsendte vi på begge oliemøllers vegne en redegørelse herom af 9.4.1979.

I oliefabrikkernes redegørelse er det på side 1 anført, at marineolie kan stamme fra enten fisk eller søpattedyr.

Da vi har bragt i erfaring, at vor redegørelse påtænkes vedlagt forslaget til en ny margarinelov, skal vi meddele, at denne oplysning nu er forældet. Marineolie har i de senere år udelukkende været fremstillet på basis af industrifisk og der er ingen udsigt til, at dette forhold vil ændre sig i en overskuelig fremtid.

Vi skal derfor anmode ministeriet om, at denne korrektion vedlægges lovforslaget sammen med vor oprindelige redegørelse.

Med venlig hilsen

DANSK SOJAKAGEFABRIK ApS
Iflg. specialfuldmagt

T. Angelstoft
kontorchef

c.c. MIFU
c.c. Aarhus Oliefabrik A/S

Ang/tr

